

Langer gezond leven voor iedereen in Nederland

Jaarverslag 2024
samenwerkende
gezondheidsfondsen

Langer gezond leven voor iedereen in Nederland

Jaarverslag 2024
samenwerkende
gezondheidsfondsen

GEZAMENLIJKE PROGRAMMA'S

Over de
vereniging
8

6
Voorwoord
8
Over de samen-
werkende gezond-
heidsfondsen
12
Kennis, Monitoring
en Onderzoek

84
De organisatie
86
Platform- en
netwerkfunctie
88
Kennisuitwisseling

De Gezonde
Generatie
14

16
Opgroeien in
een gezonde
omgeving
20
Alcoholpreventie
28
Bewegende
Generatie
30
Veerkrachtig
Opgroeien
38
Gezonde
Voedselomgeving
46
Bescherming
Online Gokken

Innovatieve
Behandelingen
48

50
Ziekte-
overstijgend
onderzoek
53
Immunologie
54
Leefstijlgenes-
kunde
56
Humane
Meetmodellen

Kwaliteit
van Leven
62

64
Goed
werkgeverschap
66
Bewustwording
op de werkvloer
68
Practice what
we preach

Samenwerking
Infectieziekten
74

76
Samenwerking
78
Ambities en
mijlpalen
80
Stimuleren van
onderzoek

“Laten we gecoördineerd verbinden en bouwen, want alleen samen krijgen we het voor elkaar.”

2024 was een jaar waarin we als samenwerkende gezondheidsfondsen hebben laten zien dat we met elkaar op landelijk niveau als collectief impact hebben. Het manifest waar we met elkaar aan gewerkt hebben, werd breed opgepakt door de landelijke media en vond weerklank bij vele stakeholders. Het gesprek ging sindsdien binnen SGF over hóe we gezamenlijk kunnen optrekken om de gezondheidstransitie te versnellen.

Hans: Wat me vooral blijft, is het proces dat voorafging aan de realisatie van het manifest. De gesprekken met de leden, de zoektocht naar woorden die voor iedereen kloppen. Als nieuwkomer was dat ontzettend waardevol. Je leert elkaar pas echt kennen als je samen ergens voor gaat staan. En dan merk je: we willen uiteindelijk hetzelfde, weliswaar mogelijk op andere manieren. Door de discussie daarover vullen we elkaar aan en versterken we elkaar.

Mark: De komst van onze nieuwe voorzitter bracht nieuwe energie én een frisse blik, waar we dankbaar gebruik van maken. Tegelijk zijn we doorgeslagen met waar SGF sterk in is: onze gezamenlijke programma's impactvol uitvoeren. Het is bijzonder dat **Gezonde Generatie** opnieuw opgenomen is in het regeerakkoord, ook bij deze coalitie. Maar denk ook aan **Kwaliteit van Leven**, waarin we samen met fondsen en werkgevers bouwen aan werk dat wérkt voor mensen met een chronische aandoening of mantelzorgtaak, aan **Leefstijlgeneeskunde** dat een mooie brug kan slaan tussen preventie en passende zorg én aan **Samenwerking Infectieziekten** die stevig op de kaart gezet is in het stakeholderveld.

Hans: De spin-off die het manifest heeft gekregen, heeft mij aangenaam verrast, want ik had eigenlijk niet verwacht dat de buitenwereld zo onder de indruk kon zijn als je met 23 leden één verhaal naar buiten brengt. Dat werd de weken erna duidelijk.

Mark: Dat is precies wat het manifest doet: het brengt externe partijen en de programma's van de SGF samen. Het geeft richting aan onze rol: één van de versnellers van de gezondheidstransitie. En dit is pas het begin. De uitdaging is om samen met maatschappelijke partners toe te werken naar een bredere beweging die echt impact heeft. Want de urgentie is groot en de tijd van afwachten is voorbij.

En als we één boodschap willen meegeven, dan is het deze: laten we gecoördineerd verbinden en bouwen, want alleen samen krijgen we het voor elkaar. Het klinkt simpel, maar het is precies wat deze tijd nodig heeft.

Hans Schirmbeck
Voorzitter

Mark Monsma
Directeur

De impact van samen- werking

Op 30 juni 2010 werd de Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen opgericht. In 2024 werd het 23ste lid verwelkomd. Als collectief werken we samen aan het voorkomen, genezen en behandelen van ziekten.

Missie

Het collectief van samenwerkende gezondheidsfondsen heeft een gezamenlijke missie: ‘**Langer gezond leven voor iedereen in Nederland**’.

Wij geloven dat dit mogelijk is voor iedereen in Nederland en werken hieraan door:

- een gezonde generatie te stimuleren;
- de kwaliteit van leven te verbeteren van mensen met een chronische aandoening en mantelzorgrol;
- onderzoek naar innovatieve behandelingen te financieren;

- de inzet van leefstijlgeneeskunde te bevorderen;
- de impact van infectieziekten en antimicrobiële resistentie te beperken.

Onze rol is om Nederlanders, overheden, maatschappelijke organisaties en het bedrijfsleven te verbinden aan het grote belang van gezondheid voor onze samenleving.

Visie

Wij geloven als gezondheidsfondsen dat we het meest impactvol zijn wanneer we de ziekteoverstijgende thema’s gezamenlijk oppakken, en de meer ziektespecifieke onderwerpen voornamelijk vanuit de afzonderlijke (gespecialiseerde) gezondheidsfondsen organiseren. Door de krachten van de gezondheidsfondsen ziekteoverstijgend te bundelen, bereiken we samen meer.

De maatschappelijke kracht van het collectief blijkt onder andere uit:

- een achterban van duizenden vrijwilligers en miljoenen donateurs;
- dat de gezondheidsfondsen jaarlijks enkele honderden miljoenen euro weten te investeren in de gezondheid van Nederlanders;
- een groot netwerk binnen het gezondheids- en onderzoeksveld, de maatschappij, de politiek en het bedrijfsleven.

Gezondheidsfondsen zijn niet weg te denken als aanjager voor een gezonde samenleving. In nauwe samenwerking met patiënten, (zorg) professionals, onderzoekers en het bedrijfsleven financieren we onderzoek en innovatie. Dankzij onze gezamenlijke communicatiekracht bereiken we een groot publiek en hebben we meer slagkracht richting politiek.

In 2024 vertaalden we onze missie en visie naar **een manifest** met een oproep aan de Nederlandse samenleving om gezondheid op de eerste plaats te zetten. Ondanks dat we de afgelopen decennia steeds langer zijn gaan leven, neemt het aantal jaren dat we leven met chronische aandoeningen sinds 1980 stelselmatig en schrikbarend toe. We willen samen met iedereen in Nederland dit tij keren om de gezondheidsramp die zich in slow motion voltrekt, af te wenden. We riepen op om de gezondheids transitie te versnellen. Als onderdeel daarvan kondigden we aan een

Nationale GezondheidsTop te gaan organiseren, waarin we samen met alle relevante partijen concreet inhoud geven aan deze oproep. Door de unieke samenwerking tussen de gezondheidsfondsen en de gezamenlijke overhandiging op de jaarlijkse SGF-dag in juni aan Pia Dijkstra, toenmalig demissionair minister Medische Zorg, kreeg de oproep veel aandacht in de media en steun van stakeholders en andere partijen in het land. In 2025 werken we dit verder uit in een plan van aanpak.

Programma’s

In 2024 zetten de gezondheidsfondsen hun samenwerking op verschillende thema’s voort:

Programma Gezonde Generatie, met de thema’s:

- Alcoholpreventie
- Bescherming Online Gokken
- Bewegende Generatie
- Gezonde Voedselomgeving
- Veerkrachtig opgroeien
- Rookvrije Generatie (via samenwerking GvRV)

Programma Innovatieve Behandelingen, met de volgende deelprogramma’s:

- Programma Leefstijlgeneeskunde
- Programma Humane meetmodellen
- Programma Immunologie

Programma Kwaliteit van Leven

Partner Samenwerking Infectieziekten

Het fundament van de Samenwerkende Gezondheidsfondsen

Kennis, Monitoring en Onderzoek (KMO) vormen de basis voor de uitvoering van de strategie van de samenwerkende gezondheidsfondsen. KMO is essentieel om doelen te bereiken, voortgang te monitoren en onze impact te vergroten.

Kennis als basis

Werken vanuit actuele en relevante wetenschappelijke kennis is een belangrijke kernwaarde van de samenwerkende gezondheidsfondsen. Dit komt terug in het takenpakket van KMO:

- het verzamelen van actuele en relevante wetenschappelijke kennis via deskresearch en samenwerkingen met kennisinstituten en wetenschappers;
- het initiëren en opzetten van beleidsonderbouwend onderzoek;
- het faciliteren en uitvoeren van voortgangsmonitoring en impact-evaluatie;
- het verwerken van de verzamelde

- kennis tot toegankelijke informatie;
- het intern en extern verspreiden van deze informatie via diverse materialen, zoals factsheets, website, lobby- en communicatieuitingen;
- het waarborgen van kwaliteit door advisering over onderzoeksopzet en rapportage van (communicatie)onderzoeken ten behoeve van de programma's.

Wetenschappelijke uitwisseling

Naast het verrichten van deskresearch, heeft KMO het afgelopen jaar haar samenwerking met kennisinstituten en wetenschappers verder inhoud gegeven. Doel van dergelijke samenwerkingen is om enerzijds extern beschikbare wetenschappelijke kennis te verzamelen en anderzijds de kennis en visie van de samenwerkende gezondheidsfondsen te delen met wetenschappers.

Vinger aan de pols

Een ander belangrijk onderdeel van KMO is het faciliteren van voortgangsmonitoring en impact-evaluatie. Door het leveren van relevante data en inzichten heeft KMO bijgedragen aan het bijsturen en optimaliseren van projecten en programma's. In 2024 lag de focus op de monitoring en evaluatie van het programma Gezonde Generatie.

Eind 2024 is bovendien gestart met de voorbereiding van de derde editie van de Trendmonitor, die begin 2025 wordt uitgevoerd. Dit onderzoek is opgezet om de ontwikkelingen op het gebied van gezondheid van zowel jongeren als volwassenen op lange termijn te volgen. De doelen van de monitor zijn:

- het prioriteren van gezondheids-thema's;
- het peilen van draagvlak;
- het detecteren van onderliggende trends;
- het signaleren van nieuwe vraagstukken binnen de Nederlandse bevolking.

De uitkomsten worden breed gedeeld binnen de organisatie. Dit draagt zowel bij aan de bijsturing van het programma als aan de herijking van de strategie.

Onderzoek geeft richting

Kennis Monitoring en Onderzoek heeft in kaart gebracht welke kennishiaten bestaan op het gebied van strategievorming en monitoring. In 2024 zijn op basis hiervan diverse verdiepende thematische onderzoeken geïnitieerd en uitgevoerd, met een focus op bewustwording, sociale normverandering en draagvlak onder onze doelgroepen. De uitkomsten hiervan zijn zowel binnen als buiten de samenwerkende gezondheidsfondsen gedeeld, zodat de verkregen inzichten breder toegepast kunnen worden.

Door advisering over de onderzoeksopzet- en rapportage, draagt KMO bij aan de kwaliteit van onderzoek naar bijvoorbeeld de **effectiviteit van publieks-campagnes**. De onderzoeksresultaten worden gebruikt om de campagnemiddelen zo effectief mogelijk te laten zijn.

GEZAMENLIJKE
PROGRAMMA'S

De Gezonde Generatie

- 16
Opgroeien in een
gezonde omgeving
- 20
Alcohol preventie
- 28
Bewegende generatie

- 30
Veerkrachtig
Opgroeien
- 38
Gezonde
Voedselomgeving
- 46
Bescherming Online
Gokken

Opgroeien in een gezonde omgeving

Wij geloven dat iedereen in NL recht heeft op een gezond leven. Een gezonde fysieke en sociale omgeving is daarbij nodig, zodat kinderen en jongeren op kunnen groeien tot gezonde volwassenen. Met het programma De Gezonde Generatie investeren we in de gezondheid van toekomstige generaties.

Gezond leven is onmogelijk in een ongezonde omgeving. Slechts 5% van de keuzes die een mens maakt, zijn bewust en rationeel. De overige 95% van onze keuzes zijn instinctief en een reactie op prikkels uit de omgeving. Marketing, aanbod en voorbeeldgedrag hebben hier grote invloed op. De wereld waarin kinderen nu opgroeien staat bol van de ongezonde en ziekmakende verleidingen. Kinderen zijn daar erg vatbaar voor. Dit vergroot het risico van gezondheidsschade tijdens het opgroeien en ook op latere leeftijd.

Gezonde Omgeving

Voor een gezonde generatie is een gezonde omgeving van levensbelang. Als we onze omgeving gezond maken, beïnvloedt dit ons gedrag en daarmee de gezondheid van onze kinderen. Samenwerking is daarbij essentieel. Daarom

bundelen wij de krachten met iedereen die wil bijdragen aan een omgeving waarin kinderen gezond kunnen opgroeien; vrij van schadelijke stressoren en ongezonde prikkels die aanzetten tot roken, alcohol en ongezonde voeding. Een omgeving die het makkelijker, betaalbaarder en leuker maakt om gezond te leven. Waar voldoende ruimte is om te bewegen, gezond eten en drinken betaalbaar en ruim beschikbaar zijn en er aandacht is voor elkaar.

Onafhankelijk

De gezondheidsfondsen worden individueel en als collectief door veel maatschappelijke en beleidsvormende organisaties gezien als onafhankelijk. Vanuit die positie kunnen we een normveranderend geluid laten horen dat resoneert, richting geeft en andere partijen stimuleert om samen aan de slag te gaan.

Oproep aan bedrijven en beleidsmakers: maak werk van de Gezonde Generatie

Gezondheid begint nu. We willen niet alleen in de toekomst, maar ook nu al onze kinderen en jongeren beschermen en gezond houden. Dat vraagt om een omgeving die hen

veerkrachtig en sterk maakt. Dit gaat echter niet vanzelf. Overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke partijen moeten hun verantwoordelijkheid nemen door:

- te investeren in de gezondheid van onze kinderen en jongeren;
- gezond eten en drinken betaalbaar en overal beschikbaar te maken;
- het voor jongeren makkelijk en normaal te maken om geen alcohol te drinken;
- ongezonde stress bij jongeren te verminderen en te stimuleren dat er meer aandacht komt voor elkaar;
- meer ruimte te bieden om te bewegen. Natuurlijk rookvrij.

Dit is niet alleen goed voor onze kinderen en jongeren, maar voor heel Nederland. Op dit moment heeft meer dan de helft van de Nederlanders een chronische aandoening. Dat tij kunnen en moeten we samen keren. Want een gezondere bevolking met meer gezonde mensen is hard nodig. Helemaal nu de arbeidstekorten, de druk op de zorg en de zorgkosten toenemen.

2024 – Activiteiten en behaalde mijlpalen

Naast de mijlpalen en realisaties binnen de domeinen Alcoholpreventie, Bewegende Generatie, Gezonde Voedselomgeving en Veerkrachtig Opgroeien is overkoepelend samengewerkt op het gebied van public affairs, stakeholdermanagement en communicatie. Dit heeft ertoe geleid dat zowel in het regeerakkoord als door andere organisaties (o.a. SER, GALA-akkoord, GGD-GHOR) de Gezonde Generatie is opgenomen als lonkend perspectief en als doelstelling voor het preventiebeleid.

Ook zijn er gezamenlijk diverse voorstellen verstuurd aan politiek en overheid voor maatregelen om de gezonde omgeving te realiseren en de gezondheidstransitie, waartoe we als collectief oproepen in ons [manifest](#), te versnellen.

En we hebben onze zorgen geuit over bezuinigingen op het gebied van preventie. Zo hebben we in 2024 als collectief van gezondheidsfondsen samen met GGD GHOR Nederland, NOC*NSF, VNG en de onderwijskoepels een

brandbrief gestuurd aan het kabinet over de bezuinigingen. Deze is gesteund door meer dan 100 organisaties.

Verder is de campagne “[Geen magie, maar actie](#)” herhaald, waardoor de beweging steeds meer op de kaart staat, de rol van de gezondheidsfondsen bekend is en de vanzelfsprekendheid toeneemt voor het doorvoeren van preventiemaatregelen. Tot slot is de zichtbaarheid en het bereik bij publiek en professionele stakeholders toegenomen door gerichte online communicatieuitingen.

Online Prestaties

In 2024 is het online bereik van De Gezonde Generatie (GG) zowel bij het publiek (Meta) als bij professionals (LinkedIn) aanzienlijk toegenomen, evenals het aantal volgers en interacties. We kunnen concluderen dat stakeholders meer dan ooit actief betrokken zijn bij de missie van GG. De mix van strategische contentplanning, digitale campagnes en boosts van posts

hebben hiertoe geleid.

Meta (Facebook & Instagram)

- 15 miljoen impressies van De Gezonde Generatie op Facebook en 9.4 miljoen impressies op Instagram;
- meer dan 44.000 keer is een video gestart en bekeken;
- in totaal hebben ruim 72.000 interacties plaats gevonden (likes, reacties en shares).

LinkedIn

- ruim 3.000 volgers kreeg het GG-kanaal erbij in 2024, waardoor er nu meer dan 11.000 professionele stakeholders proactief kiezen voor push uitingen in hun tijdlijn van GG;
- 644.000 keer is een uiting over de Gezonde Generatie vertoond en dit heeft 448.000 unieke gebruikers minimaal één keer bereikt;
- in totaal hebben meer dan 11.000 interacties plaats gevonden.

Een greep uit de posts van 2024

Gezonde Generatie
LinkedIn

Alcohol preventie,
Instagram

Manifest,
LinkedIn

Reclames over Junkfood,
LinkedIn

Veerkrachtig opgroeien,
Instagram

Ministerie van VWS,
LinkedIn

Alcohol- preventie

Bewustwording over de gezondheidsrisico's van alcohol

In Nederland is er veel gezondheidsschade door alcohol. Veel mensen weten niet dat de gezondheidsrisico's al toenemen door het drinken van één glas alcohol per dag. De basis voor alcoholgebruik wordt in belangrijke mate in de jeugd gelegd. De sociale norm en omgeving maken het voor jongeren moeilijk om niet te gaan drinken. Daarom zetten 23 gezondheidsfondsen, onder aanvoering van KWF en het MDL

Fonds (voorheen MLDS), zich in voor een samenleving waarin het voor jongeren makkelijk en normaal is om géén alcohol te drinken, in een omgeving die hen daarbij ondersteunt. Daarmee voorkomen we gezondheidsschade en dragen we bij aan een Gezonde Generatie.

Routekaart

Om stapsgewijs naar dit einddoel in 2040 toe te werken, is er een routekaart ontwikkeld gebaseerd op kennisdeling, bewustwording en maatregelen om een gezonde omgeving voor jongeren te realiseren. De eerste stap is het vergroten van de kennis en bewustwording over de gezondheidsschade van alcoholgebruik.

Veel aandacht voor alcoholpreventie in 2024

De kenniscampagne "[Op je Gezondheid?](#)" is na de lancering in 2023, in 2024 tweemaal (januari en oktober) opnieuw onder de aandacht gebracht via social media, tv, streamingsplatforms en in de bioscoop. Hiermee creëren we bewustzijn over het feit dat alcohol-

gebruik de kans op 7 soorten kanker vergroot. We stellen daarbij de vraag: Waarom proosten we met alcohol op onze gezondheid, terwijl we weten dat alcohol de kans op zeven soorten kanker vergroot?

Deze vraag is confronterend, maar wel belangrijk om te stellen. Door mensen bewust te maken van de gezondheidsrisico's, moedigen we hen aan zich verder te verdiepen in de effecten van alcohol. Zo kunnen zij weloverwogen keuzes maken.

Het is bemoedigend om te zien dat de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) in haar publicaties zinnen gebruikt die sterk lijken op onze campagne, zoals: "*Cheers! To our health Really?*" en "*Alcohol causes 7 types of cancer. Is it worth it?*"

Naast de campagne hebben we bijgedragen aan de succesvolle podcast "[Bezopen](#)" van Elles de Bruin. Ook werd naar aanleiding van deze podcast een uitzending over alcohol en alcohol schade

uitgezonden bij [Meldpunt](#). De podcast bereikte bijna 200.000 luisteraars en kreeg brede landelijke media-aandacht. Zowel op Apple als Spotify werd de podcast hoog beoordeeld met een gemiddelde score van 4.8 op 5. Hierdoor kwam de podcast en daarmee het thema alcoholpreventie bij een breed publiek onder de aandacht.

Deze toegenomen aandacht heeft effect: uit de tweejaarlijkse [kennismonitor](#) van het Trimbos-instituut blijkt dat de kennis over de gezondheidsrisico's van alcohol is toegenomen. Sinds 2022 is het percentage mensen dat weet dat overmatig alcoholgebruik het risico op kanker verhoogt, gestegen van 37% naar 47%. Daarnaast is het aantal mensen dat weet dat één glas alcohol per dag de kans op borstkanker vergroot, toegenomen van 32% in 2022 naar 41% in 2024.

Deze cijfers onderstrepen het belang van blijvende voorlichting en bewustwording over de impact van alcohol op de gezondheid.

Bewustwording onder politici en beleidsmakers

Samen met andere organisaties op het gebied van alcoholpreventie, brengen we voortdurend de grote impact van alcoholschade op de Nederlandse samenleving onder de aandacht van politici en beleidsmakers.

In 2024 hebben we stappen gezet op het gebied van alcoholreclame. Samen met andere organisaties hebben we (politieke) aandacht weten te genereren voor de ongewenste alcoholreclame die jongeren bereikt en voor de alcoholaccijnzen. We hebben Kamerleden voorzien van relevante input, wat onder andere heeft geleid tot een door het Ministerie van VWS opgesteld overzicht van mogelijke maatregelen om alcoholreclame te beperken.

Inspanning voortzetten

Om het bewustzijn over de gezondheidsrisico's van alcohol duurzaam te vergroten, is herhaling van onze campagneboodschap essentieel. In 2025 blijven we ons inzetten om de kennis over alcohol en kanker te vergroten.

een gezonde omgeving voor een gezonde generatie. Op de korte termijn willen we ervoor zorgen dat kinderen geen alcoholreclames meer zien. Onderzoek toont aan dat jongeren door het zien van alcoholreclame, meer en eerder alcohol gaan drinken.

Daarnaast werken we samen met andere organisaties aan maatregelen die alcoholschade terugdringen en zo bijdragen aan

Bron: Trimbos Kennismonitor Alcohol (2024)

Dorine Manson

Directievoorzitter van KWF Kankerbestrijding en bestuurslid bij de Association of European Cancer Leagues. Daarnaast is zij betrokken bij Stichting Loterijacties Volksgezondheid, de Raad van Toezicht van SNL en de Raad van Commissarissen van Lysias.

Mariël Croon

Directeur-bestuurder van MDL Fonds, van origine verloskundige en wetenschapsjournalist. In haar laatste functie was zij directeur Communicatie van het Erasmus MC.

“Is het niet gek dat we met alcohol proosten op onze gezondheid?”

Met die prikkelende vraag creëert de kenniscampagne ‘Op je gezondheid?’ van KWF Kankerbestrijding en MDL fonds namens de Gezonde Generatie sinds 2023 bewustwording over de gezondheidsrisico’s van alcohol.

Dat is hard nodig, want veel mensen weten niet dat alcohol de kans op 7 soorten kanker en ernstige maag-, darm- en leverziekten vergroot.

Geen gemakkelijke boodschap maar wel essentieel om te blijven herhalen volgens Mariël Croon en Dorine Manson.

Dorine: “Toen wij in juli 2023 met onze campagne begonnen wist maar 37% van de Nederlanders dat alcohol de kans op zeven soorten kanker vergroot. In september 2024 heeft het Trimbos-instituut opnieuw een meting gedaan en is het percentage gestegen naar 47%. We zijn blij dat we een bijdrage hebben kunnen leveren aan deze stijging. Natuurlijk is er nog winst te behalen in meer bewustzijn van de

gezondheidsrisico’s. Maar we boeken vooruitgang en zien dat het onderwerp leeft in de maatschappij.

De podcast Bezopen van Elles de Bruin, waaraan wij hebben meegewerkt, werd massaal beluisterd en leidde zelfs tot [Kamervragen](#). De uitzending van Meldpunt waarin het verband tussen alcohol en borstkanker naar voren kwam maakte veel los, ook in mijn eigen kringen. Mensen reageren geschokt: ‘Eén glas alcohol per dag is dus niet gezond?’

Mariël: “Alcoholgebruik is breed geaccepteerd en gaat door alle lagen van de samenleving heen. Het raakt een diepgewortelde sociale norm als je daar vraagtekens bij zet vanwege

“Het is succesvol omdat we steeds vooropzetten waarom we dit doen.”

Dorine Manson

Directievoorzitter van KWF Kankerbestrijding

de gezondheidsrisico’s. Een ongemakkelijke boodschap uitdragen vraagt lef en dan sta je samen absoluut sterker.

KWF Kankerbestrijding en MDL Fonds zijn daarbij logische afzenders, aangezien alcohol de kans op 7 soorten kanker vergroot, waarvan 5 soorten kanker in het spijsverteringskanaal.

We zien dat het bundelen van krachten binnen het collectief van samenwerkende gezondheidsfondsen echt werkt, ook al zijn er altijd uitdagingen die komen kijken bij het samenwerken.

“Een ongemakkelijke boodschap uitdragen vraagt lef en dan sta je samen absoluut sterker.”

De persoonlijke verhalen die we terugkrijgen illustreren dit. Zo maakte de ontmoeting met een familie waarvan de vader overleed aan slokdarmkanker (een ziekte die in

verband staat met alcoholgebruik) diepe indruk op me. Zij drukten ons op het hart om door te gaan, zodat anderen niet door deze vreselijke ziekte worden getroffen. Het laat zien hoe ontzettend belangrijk het is om deze boodschap te blijven herhalen.”

Mariël Croon

Directeur-bestuurder van MDL Fonds

Bewegende Generatie

Dagelijks bewegen als norm

Alle kinderen en jongeren verdienen een omgeving waarin bewegen, spelen en sporten een vanzelfsprekend onderdeel van de dag is. Veel en gevarieerd bewegen is essentieel voor zowel hun fysieke als mentale gezondheid.

Toch haalt slechts 60% van de kinderen onder de 12 jaar de richtlijn voor dagelijks bewegen en worden ze steeds minder vaardig in bewegen. Vanuit De Gezonde Generatie richten we ons op het borgen van het dagelijks meer bewegen in de leefomgevingen van kinderen, zoals kinderdagopvang, school en de buurt.

Bewegende Generatie

Na een succesvolle verkenning is in 2024 de Bewegende Generatie van start gegaan. De samenwerkende gezondheidsfondsen gaan, onder aanvoering van de Hartstichting en de Hersenstichting, verder als regisseur van de Bewegende Generatie. NOC*NSF blijft als strategisch partner verbonden aan de samenwerkende gezondheidsfondsen.

Politieke lobby

In 2024 hebben we een actieve politieke agenda gehad en op verschillende momenten onze stem laten horen. We spraken met D66, CDA en BBB over het belang van bewegen en de motorische ontwikkeling bij jonge kinderen. Daarnaast hebben we een bijdrage geleverd aan het debat over sport- en beweegbeleid. Ook sloten wij ons aan bij de organisaties die zich verzetten tegen de voorgenomen btw-verhoging op sportproducten en -diensten. Tot slot zijn de eerste voorbereidingen gestart voor de gemeenteraadsverkiezingen van 2026, zodat bewegen en gezondheid hoog op de politieke agenda blijven staan.

Samenwerking met de Beweegalliantie

Afgelopen jaar hebben we onze samenwerking met de Beweegalliantie, een netwerkorganisatie waar ongeveer 300 beweegpartners samenkomen, verder versterkt. We sloten aan bij verschillende overlegcirkels waarin partijen samenwerken aan het implementeren van bewegen

in het dagelijks leven. Voor een Gezonde Generatie zijn met name de overlegcirkels rondom bewegen in de kinderdagopvang, tijdens de schooldag, op het schoolplein en in de wijk van groot belang.

Olympic Moves

In 2024 was de Gezonde Generatie voor de laatste keer hoofdpartner van **Olympic Moves**, de grootste schoolsportcompetitie van Nederland georganiseerd door NOC*NSF en KVLO (Koninklijke Vereniging van Leraren Lichamelijke Oefening). Dit jaar namen een recordaantal scholieren deel: ruim 36.000 leerlingen van 400 middelbare scholen deden mee.

Tijdens **The School Final** stond de gezonde sportomgeving centraal. Het evenement was rook-, vape- en alcoholvrij met extra aandacht voor

gezonde voedselkeuzes. Daarnaast waren er gratis watertappunten, zodat scholieren op een verantwoorde manier konden genieten van sport en beweging.

Dagelijks bewegen

In 2025 willen we de samenwerking met stakeholders in ons werkveld verder uitbreiden. Via onze social media kanalen gaan we inspirerende voorbeelden delen van initiatieven die dagelijks bewegen binnen de leefomgevingen van kinderen stimuleren. Daarnaast starten we met de eerste metingen om beter inzicht te krijgen in hoe het publiek aankijkt tegen dagelijks bewegen van kinderen. Op het gebied van lobby staan diverse activiteiten gepland, met een sterke focus op de gemeenteraadsverkiezingen van 2026.

Veerkrachtig Opgroeien

Welbevinden versterken door het voorkomen van ongezonde stress

Stress is een natuurlijk onderdeel van het leven en speelt een belangrijke rol in de gezonde ontwikkeling van kinderen. Toch ervaart meer dan de helft van de kinderen en jongeren ongezonde stress, wat zowel op de korte als lange termijn schade kan veroorzaken aan hun mentale en fysieke gezondheid. Het verminderen van ongezonde stress in de kindertijd is essentieel voor een gezonde fysieke, sociale en mentale ontwikkeling en daarmee voor een gezonde generatie. Vanuit het thema **Veerkrachtig Opgroeien zetten we ons daar dagelijks voor in.**

Welbevinden versterken

Eind 2023 zijn drie thema's samengevoegd. De voormalige projecten Eerste 1000 Dagen, Mentaal Gezonde Leeromgeving en Veilig Opgroeien, kwamen in 2024 samen in één overkoepelend thema Veerkrachtig Opgroeien.

Het doel is om ongezonde stress bij kinderen en hun ouders te voorkomen door:

- stressfactoren te verminderen;
- hen te helpen beter met stress en tegenslagen om te gaan;
- een liefdevolle, ondersteunende

omgeving te creëren- thuis, op school en in de samenleving.

Hiermee versterken we uiteindelijk het welbevinden van de jeugd en dragen we bij aan een gezonde generatie in 2040.

Onderzoek naar stress en veerkracht

Om richting te geven aan onze activiteiten en de impact te meten, is in 2024 door Verian een 0-meting uitgevoerd onder 2000 respondenten. Hieruit kwamen waardevolle inzichten over de relatie tussen stress en gezondheid, bewustwording en kennisbehoeften:

- een derde van de Nederlanders voelt zich regelmatig tot vaak gestrest, bij ouders is dit iets hoger, namelijk 39%;
- bij een kwart van de Nederlanders belemmert stress hen in het dagelijks leven;
- mensen die veel stress ervaren, hebben vaker ingrijpende jeugdervaringen meegemaakt, hebben een ongezondere leefstijl, zijn minder veerkrachtig en ervaren minder sociale steun;
- meer dan de helft van de Nederlanders weet niet dat stress in de kindertijd het risico op chronische aandoeningen vergroot;

- 50-73% van de respondenten geeft aan behoefte te hebben aan meer kennis over stress: hoe stress te voorkomen, hoe anderen hierbij te ondersteunen en hoe er zelf beter mee om te gaan;
- meer dan de helft van de respondenten biedt nooit steun aan een gezin in hun omgeving.

Iedereen kan een rol spelen

Om een liefdevolle, ondersteunende omgeving voor kinderen en ouders te creëren, hebben we ook in 2024 weer mensen bewust gemaakt van de rol die zij daarin kunnen spelen. Dit deden we door middel van de campagnes "Bijspringers", "Samen druk verlagen" en "Offline Influencers". We hopen dat hierdoor steeds meer mensen steun gaan bieden aan een gezin in hun omgeving.

Bijspringers: steun aan ouders

Ouderschap is mooi, maar ook uitdagend. Veel ouders ervaren ongezonde stress door de hoge druk om alles draaiende te houden. Dit is niet alleen nadelig voor henzelf, maar ook voor hun kinderen. Ons onderzoek laat zien dat ouders die meer sociale steun ontvangen, minder stress ervaren. Daarom is het belangrijk dat er mensen in de

omgeving zijn die af en toe kunnen bijspringen.

Om dit te stimuleren, lanceerden we in mei 2024 de campagne "[Bijspringers](#)" met de oproep: "Bij welk gezin in jouw omgeving kun jij even bijspringen?" De effectmeting van de campagne, uitgevoerd door MarketResponse, laat zien dat de boodschap goed is overgekomen: 21% van de kijkers vroeg zich na de commercial af hoe zij zelf een gezin konden helpen. De campagne benadrukt dat 'iedereen' iets kan betekenen voor een gezin in de omgeving.

"Heel mooi en wat een goed idee zo'n Bijspringbon! Vaak geeft het idee dat je echt op iemand terug kan vallen al even wat lucht, maar kan echt om hulp vragen nog wel als een drempel ervaren worden. Dit maakt het hopelijk wat makkelijker! We hoeven het niet allemaal alleen te doen." (ouder)

Samen druk verlagen

Steeds meer jongeren ervaren druk. De sociale omgeving speelt een belangrijke rol in het verminderen van ongezonde stress en (prestatie) druk bij kinderen en jongeren. Tegelijkertijd is die omgeving zich er vaak niet van bewust hoeveel invloed ze zelf kunnen hebben op het verlichten van die druk.

Daarom lanceerden we in 2024 de campagne [“Samen druk verlagen”](#), waarin we de samenleving een spiegel voorhouden: “Hoe kun jij de druk voor jongeren verlagen?”

De kracht van aandacht

In 2024 herhaalden we de campagne [“Offline Influencers”](#), om volwassenen bewust te maken van de impact van oprechte aandacht; met name voor kinderen die het thuis moeilijk hebben. Eén op de vier kinderen in Nederland maakt minstens twee ingrijpende jeugdervaringen mee, zoals een scheiding, emotionele verwaarlozing of armoede. Deze ervaringen veroorzaken ongezonde stress, met mogelijk

negatieve gevolgen voor hun mentale en fysieke gezondheid. Gelukkig kunnen positieve jeugdervaringen deze stress verminderen en de gezondheid bevorderen. Mensen uit de directe omgeving, zoals een buurvrouw, oom, vriend, sportcoach of leerkracht, kunnen een groot verschil maken. Dit hoeft niet altijd door gesprekken te zijn, maar kan ook door samen iets leuks te doen, een luisterend oor of praktische hulp aan te bieden. De optelsom van kleine momenten van oprechte aandacht maakt het verschil. Dat is de kracht van aandacht!

“Wow, wat een ontroerend prachtig filmpje. Wat een mooi initiatief voor het zijn van een offline influencer in het leven van een jongere. Ik merk het zo vaak: aandacht is het nieuwe goud!”
(professional)

Samenwerken voor een veerkrachtige generatie

Het creëren van een omgeving waarin kinderen veerkrachtig kunnen opgroeien, is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Ook de politiek speelt hierin een belangrijke rol. Om het welbevinden van kinderen en ouders hoger op de politieke agenda te krijgen, hebben we brieven geschreven aan de informateur en onze input geleverd voor debatten in de Tweede Kamer. Opnieuw is de Gezonde Generatie als ambitie opgenomen in het Regeerprogramma, samen met concrete maatregelen zoals het borgen van Kansrijke Start, toegankelijke kinderopvang,

ondersteuning van gezinnen en het versterken van sociale netwerken. In 2024 werkten we samen met partners zoals de Ouderschapscoalitie, Alliantie Informele Steun, UNICEF, het Trimbos Instituut, Pharos, MIND Us, het Ministerie van VWS en het Fondsencollectief Veilig en Gezond Opgroeien.

In 2025 zetten we onze activiteiten voort en willen we nóg meer mensen en organisaties mobiliseren om bij te dragen aan een samenleving waarin kinderen veerkrachtig kunnen opgroeien. It takes a village to raise a child- laten we samen die village zijn!

Voor een overzicht van de gebruikte bronnen kunt u contact opnemen met secretariaat@gezondheidsfondsen.nl

Maarten Fischer

Programmamanager bij de Noaber Foundation, Maarten werkt al meer dan vijf jaar samen met SGF aan thema's zoals Gezonde Scholen, de Eerste 1000 dagen en een Gezonde Voedselomgeving. Hij zet graag zijn netwerk en kennis in om gezamenlijk meer impact te maken.

noaber

“Iedere
ouder wil
het beste
voor zijn
kind”

De Noaber Foundation stimuleert veranderingen die gezondheid verbeteren. Bij alle projecten waar Noaber bij betrokken is, ligt een sterke focus op het gezin. Volgens programmamanager Maarten Fischer krijgen kinderen de beste start in een omgeving waarin hun ouders kunnen gedijen.

Maarten: “Wij zijn een vermogensfonds dat zich al vele jaren breed richt op gezondheid. Uit gesprekken met experts en diepgaande onderzoeken leerden we, dat de eerste duizend dagen van een mensenleven bepalend zijn voor de gezondheid op lange termijn. Deze periode van de preconceptie tot het tweede levensjaar van een kind, is cruciaal, en ouders spelen hierin een onmiskenbare rol. Zij willen het beste voor hun kinderen, maar dat lukt niet altijd door een gebrek aan steun, chronische stress of andere obstakels die ouders belemmeren om al hun ouderschapsvaardigheden vrij te ontwikkelen en toe te passen. Dit maakt het des te belangrijker dat wij als samenleving achter ouders en gezinnen staan. Niet voor niets zegt men:

“It takes a village to raise a child.”

Sinds we ons met dit onderwerp bezighouden, ben ik me zelf ook des te bewuster van het belang van ondersteuning in deze fase. Zodra ik hoor dat iemand een kindervens heeft of zwanger is, schiet ik in de actiemodus. Ik zoek altijd manieren om te helpen, zodat deze bijzondere periode voor zowel ouders als kind zo positief mogelijk verloopt.”

Samenwerken met de SGF: een logische keuze

“Om een gezonde start voor kinderen beter op de kaart te zetten, gingen we op zoek naar strategische partners die onze visie deelden. De Van Leer Foundation bleek een logische keuze, omdat dit belangrijke onderwerp in hun hele “DNA” zit. Tegelijkertijd ontstond het gedachtegoed van de Gezonde Generatie, met de ambitie om in 2040 een gezonde generatie te realiseren. Dit sloot naadloos aan bij onze visie, waardoor we een krachtige samenwerking vormden met drie partijen op dit onderwerp.

Aanvankelijk werkten we vanuit onze gebruikelijke aanpak als vermogensfonds: we betrokken beroepsorganisaties zoals huisartsen, kraamverzorgers en verloskundigen, om de boodschap uit te dragen. De samenwerkende gezondheidsfondsen brachten echter een ander perspectief in: de inzet van publiekscampagnes met als doel de sociale norm te veranderen en zo ook de basis te vinden voor gesprekken met overheden.

Bij deze werkwijze, is het meten van de impact soms een uitdaging. Als vermogensfonds zijn we gewend aan concrete resultaten en meetbare effecten, terwijl normverandering zich pas na jaren aftekent. Hierdoor

Maarten Fischer

Programmamanager bij de Noaber Foundation

“Wat kunnen we nú doen in de maatschappij om écht een verschil te maken?”

is het meten van het effect van campagnes ingewikkelder. Ik zie het als iets positiefs dat we hierover in gesprek blijven en elkaar scherp houden. Het versterkt onze samenwerking en zorgt ervoor dat we blijven reflecteren op onze aanpak.”

GezondheidsTop

“Er is nog veel te winnen als het gaat om steun aan ouders en het aanpakken van gezondheidsproblemen, zoals het feit dat op dit moment meer dan tien miljoen mensen één of meerdere chronische aandoeningen heeft. Wil je hier iets aan veranderen, dan is het van groot belang dat gezondheidsfondsen samen met andere partijen het gesprek voeren over systeemveranderingen. De organisatie van de GezondheidsTop is een mooi voorbeeld van zo’n initiatief.

Ik vind het geweldig dat het collectief van samenwerkende gezondheidsfondsen die rol op zich neemt, maar ik

ben nog niet helemaal overtuigd of een top op dit moment de beste aanpak is. Bij klimaattoppen zien we dat deze pas echt effectief zijn, wanneer er vooraf voldoende voorbereiding is geweest en draagvlak is gecreëerd. De vraag is of we op het gebied van gezondheid al zover zijn, of dat we eerst nog meer momentum moeten opbouwen op specifieke dossiers.

Wat in ieder geval vaststaat, is dat we blijven werken aan verschillende initiatieven om uiteindelijk het systeem te veranderen. Daarbij is het denk ik essentieel dat gezondheidsfondsen, die traditioneel veel investeren in onderzoek, ook scherp blijven kijken naar de implementatie en de daadwerkelijke impact. Voor mij draait het vooral om de vraag: “Wat kunnen we nú doen in de maatschappij om écht een verschil te maken?” Ik ben blij dat we elkaar daarin blijven vinden.”

Gezonde Voedselomgeving

Altijd en overal een gezonde voedselkeuze mogelijk maken

Een gezonde voedselomgeving en een gezond voedingspatroon zijn belangrijke voorwaarden voor een gezonde samenleving en de Gezonde Generatie. Maar de huidige voedselomgeving verleidt voortdurend tot ongezonde voedselkeuzes. Op dit moment heeft meer dan de helft van de volwassenen en één op de acht kinderen in Nederland overgewicht. Zij lopen een hoger risico op chronische ziekten. Daardoor neemt de kwaliteit van leven af, terwijl de zorgkosten toenemen, evenals de druk op de gezondheidszorg en arbeidsmarkt. Sinds 2021 werken het Diabetes Fonds, de Hartstichting, het MDL Fonds en de Nierstichting samen om in 2040 een gezonde voedselomgeving te bereiken, waarin onze kinderen gezonder kunnen opgroeien.

Campagne ‘Op zoek naar gezond’
De publiekscampagne ‘Op zoek naar gezond’ die in 2023 gelanceerd is, werd in 2024 herhaald. Aan de hand van drie mini-

documentaires onderzochten journalistdocumentairemaker Fidan Ekiz, radio- en tv-presentator Renze Klamer en actrice Hanna Verboom waarom het ons en onze kinderen zo moeilijk wordt gemaakt om gezond te eten en te drinken. Ook in 2025 wordt de campagne herhaald, waarbij een andere invalshoek wordt gekozen.

- Lobby voor nieuwe wetgeving**
Onze inzet voor nieuwe wetgeving is dit jaar opnieuw goed opgepakt in politiek Den Haag. Belangrijke onderwerpen van onze lobby zijn en blijven:
- de slimme suikertaks op suikerhoudende non-alcoholische dranken;
  - verbod op kindermarketing voor ongezonde voeding;
  - regulering van voedselaanbod in de schoolomgeving;
  - bindende maatregelen voor productverbetering.

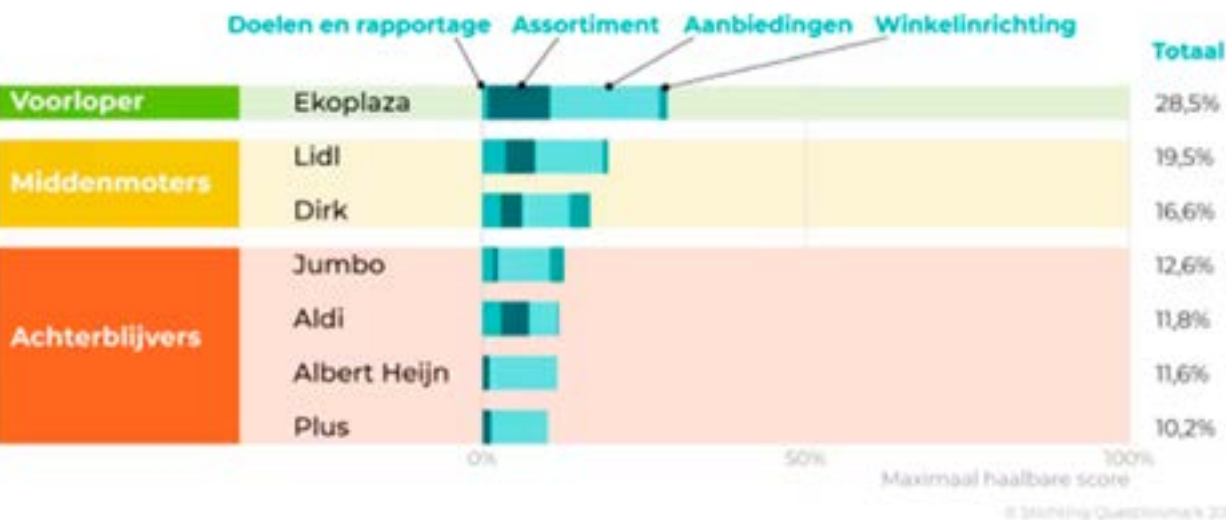
Door deze inspanningen blijven we druk uitoefenen op beleid dat bijdraagt aan een gezondere leefomgeving.

Derde editie Superlijst Gezondheid
Op 26 november presenteerden we samen met denktank Questionmark de derde editie van de [Superlijst Gezondheid](#). Dit tweejaarlijks onderzoek laat zien in welke mate supermarkten hun klanten ondersteunen bij het maken van gezonde voedselkeuzes.

De [presentatie](#) vond plaats in Perscentrum Nieuwspoort en werd bijgewoond door vele samenwerkingspartners en stakeholders.

De rapportage kreeg veel aandacht in de landelijke pers.

De resultaten zijn glashelder: hoewel sommige koplopers kleine stappen zetten, hebben supermarkten een krachtige overheid nodig die duidelijke regels en kaders stelt voor de verkoop van gezonde producten. Daarnaast is goede monitoring door de overheid essentieel om het doel van gezondere supermarkten te realiseren.

Ranglijst Superlijst Gezondheid 2024
Welke supermarkt maakt gezond eten de makkelijkste keuze?

Hamster in de maatschappij

Naar aanleiding van de publicatie van het nieuwe boek *de Hamstermaatschappij* van kinderartsen Felix Kreijer en Maarten Biezenveld hebben we bijgedragen aan het debat over de voedselomgeving in De Balie. Daarnaast hebben we Tweede Kamerleden een exemplaar van het boek aangeboden om het belang van dit thema onder de aandacht te brengen.

Samenwerken voor een gezonde voedselomgeving

Samen met maatschappelijke organisaties en kennisinstellingen is een agenda opgesteld. Deze dient als basis om de brede maatschappelijke beweging voor een gezonde voedselomgeving te versnellen en te

intensiveren. Partijen dragen vanuit hun eigen rol en expertise bij aan de gezamenlijke ambitie en verbinden zich met elkaar aan concrete activiteiten.

Vanuit deze samenwerking is onder andere bijgedragen aan een verkennende bijeenkomst over de rol en invloed van beleggers in de voedselbranche, een initiatief van GGD Amsterdam. Deze samenwerking heeft de maatschappelijke aandacht voor een gezonde voedselomgeving verder versterkt.

De Gezonde Generatie en betrokken gezondheidsfondsen worden steeds vaker door de media over dit thema bevraagd. Het onderwerp is niet meer weg te denken uit de kranten, radio, televisie, (sociale) media en politiek.

2025

In 2025 zetten we ons werk voort om samen te zorgen dat een gezonde voedselomgeving de nieuwe norm wordt en dat de politiek de noodzakelijke maatregelen neemt. Ook dit jaar roepen we op tot een snelle en effectieve invoering van wetgeving, zoals de slimme suikertaks, een verbod op ongezonde kindermarketing en andere relevante maatregelen/wetgeving. Daarnaast blijven we de maatschappelijke beweging versterken, zodat de overheid krachtig en effectief kan optreden en daarbij het belang van gezondheid en de gezonde generatie bovenaan zet.

Tom Oostrom

Directeur Nierstichting
en voormalig voorzitter
van de SGF. Tom zet zich in
voor een beter leven voor
nierpatiënten. Hij is onder
andere toezichthouder
bij Goede Doelen
Nederland, voorzitter van
de stichting Loterijacties
Volksgezondheid en
vicevoorzitter van de
Adviesraad van de
Topsector Life Sciences &
Health.

“De overheid is aan zet”

De Nierstichting maakt samen met de Hartstichting, MDL Fonds en het Diabetesfonds, onderdeel uit van de Alliantie Voeding voor de Gezonde Generatie. De alliantie zet zich in om gezonde voeding betaalbaarder, makkelijker en aantrekkelijker te maken. De missie? In 2040 is de gezonde voedselkeuze de makkelijkste keuze. Om dat ambitieuze doel te bereiken, moeten we volgens Tom Oostrom meer samenwerken en een beweging op gang brengen. Maar de sleutel ligt bij de overheid; die is aan zet om door wet- en regelgeving onze voeding gezonder te maken.

Tom Oostrom

Directeur Nierstichting

Wet- en regelgeving noodzakelijk

Tom: “Politici en beleidsmakers vinden preventie een lastig onderwerp, omdat het een lange adem vergt. Daarnaast zijn de effecten en kostenbesparing moeilijk direct meetbaar, terwijl we weten dat aandoeningen als hoge bloeddruk, hart- en vaatziekten, diabetes en nierschade - het metabool syndroom - allemaal beïnvloed worden door leefstijl. We weten ook dat vroegtijdige opsporing bij veel ziektes een enorm verschil kan maken.

Als we nu niet ingrijpen, wordt de druk op de zorg onhoudbaar. Pleiten voor gezonde voeding is dus geen luxe onderwerp, maar pure noodzaak. De overheid dient op basis van artikel 22 in de Grondwet maatregelen te treffen ter bevordering van de volksgezondheid. Meer wetgeving en stevig beleid zijn in mijn ogen daarom noodzakelijk om het tij te keren. Dat zo’n aanpak werkt, hebben we kunnen zien bij het zoutgehalte in brood. Door regelgeving is deze de afgelopen jaren gedaald, met gezondheidswinst voor de bevolking als gevolg.”

“Samenwerking tussen gezondheidsfondsen is vooral de komende jaren van groot belang.”

Eenduidige boodschap voor meer effect en slagkracht

“Om onze doelen te behalen, beïnvloeden we de politiek, informeren we het publiek en werken we samen met partijen die echt veranderingen door kunnen voeren. Het vorige kabinet heeft de doelstelling van de Gezonde Generatie, om in 2040 de gezondste jeugd van de wereld te hebben, in het regeerakkoord opgenomen. En de term ‘Gezonde Generatie’ wordt steeds vaker gebruikt in de politiek; dat is het directe resultaat van onze inzet. Door als alliantie gezamenlijk op te treden, creëren we één sterke, eenduidige boodschap. Dat zorgt voor meer effect en slagkracht.”

Superlijst

“Een ander voorbeeld van de impact die we hebben, is de Superlijst die we in 2024 uitbrachten in samenwerking met denktank Questionmark. Deze ranglijst onderzoekt sinds 2020 elke twee jaar wat supermarkten doen om hun klanten te stimuleren om gezondere aankopen te doen. Uit de meting bleek dat het aandeel producten uit de Schijf van Vijf in het onderzochte aanbod slechts met 3 procent is toegenomen ten opzichte van de

vorige meting. Ook is het zo dat nog steeds 83% van de aanbiedingen ongezond zijn. Dit terwijl supermarkten en voedselproducenten een cruciale rol spelen in het eetpatroon van consumenten. Met concrete cijfers en ranglijsten laten we zien dat er nog veel werk te doen is en sporen we de politiek aan tot actie.”

Samenwerking cruciaal

Samenwerking tussen gezondheidsfondsen is vooral de komende jaren van groot belang. Ons zorgsysteem komt steeds verder onder druk te staan door de toename van chronisch zieken, terwijl de geopolitieke situatie de politiek tot keuzes noopt die wel eens ten koste kunnen gaan van investeringen in de zorg. Hier ligt een rol voor ons als gezondheidsfondsen, om samen met partners in onze netwerken te werken aan de houdbaarheid en toegankelijkheid van zorg en een langer gezond leven voor iedereen in Nederland.”

“Meer effect door gezamenlijk optreden.”

Bescherming Online Gokken

Gezondheidsschade door online gokken

Het afgelopen jaar zijn de zorgwekkende gevolgen van de legalisering van de online gokmarkt in Nederland goed zichtbaar geworden. Sinds de start in 2021 is het totale aantal online gokkers met 61% gestegen. Één op de vijf online gokkers is tussen de 18 en 23 jaar en het aantal mensen dat zich laat behandelen voor een gokverslaving blijft toenemen, waarbij online gokken steeds vaker de oorzaak blijkt.

Een toename van gezondheidsschade en verslavingsrisico's onder jongeren en andere kwetsbare doelgroepen door online gokken, staat haaks op het realiseren van de ambitie van het nationale preventiebeleid: een gezonde generatie in 2040. Het collectief van gezondheidsfondsen zet zich dan ook in om alle vormen van schade door online gokken te voorkomen of te minimaliseren.

In 2024 bevestigde een kritisch evaluatierapport, over de opening van de online gokmarkt, opnieuw de noodzaak van strengere regelgeving en maatregelen om schade door online gokken te beperken.

Lobby voor extra beschermende maatregelen

In structurele samenwerking met inhoudelijke experts en maatschappelijke organisaties vroegen we in 2024 meerdere malen aandacht voor het zo snel mogelijk treffen van extra beschermende maatregelen. Dat deden we onder andere voorafgaand aan het Commissiedebat Kansspelen in een brief aan Kamerleden met aandachtspunten en aanbevelingen.

Onze zorg en aanbevelingen voor extra maatregelen deelden we niet alleen met de Tweede Kamer maar ook systematisch met het Ministerie van Justitie en Veiligheid, de Nationaal Rapporteur Verslavingen (NRV) en verschillende maatschappelijke organisaties om onze urgente boodschap kracht bij te zetten.

Bredere samenwerking

De samenwerking met andere goede doelen organisaties en maatschappelijke organisaties op dit dossier hebben we verder uitgebreid in 2024. Ons gezamenlijk doel is om alle vormen van schade door (online) gokken te minimaliseren of te voorkomen. Dit doen we onder andere door de druk op de beleidsmakers te

vergroten We zien gelukkig dat onze gezamenlijke boodschap aankomt. In 2024 zijn al belangrijke stappen gezet in meer bescherming, en we verwachten dat er in 2025 nog effectievere en beter beschermende maatregelen aangekondigd zullen worden voor kwetsbare doelgroepen die (online) gokken. Samen met de Stichting Loterijacties Volksgezondheid (SLV), zijn we in

2024 gestart met de uitwerking van een gezamenlijke toekomstvisie: 'Een veilig en verantwoord kansspelandschap in Nederland'. In 2025 zullen we deze visie verder uitwerken en bespreken met andere belanghebbenden.

GEZAMENLIJKE
PROGRAMMA'S

Innovatieve Behandelingen

50
Ziekteoverstijgend
onderzoek

53
Immunologie

54
Leefstijlgeneeskunde

56
Humane
Meetmodellen

Ziekteoverstijgend onderzoek

Als samenwerkende gezondheidsfondsen streven we ernaar dat zoveel mogelijk mensen langer gezond blijven leven. Bij ziekte willen we progressie voorkomen, de kwaliteit van leven optimaliseren en herstel bevorderen. Samen met onze partners ontwikkelen we strategische, ziekteoverstijgende programma's voor innovatieve behandelingen. Als collectief van gezondheidsfondsen financieren we ziekteoverstijgend onderzoek dat bijdraagt aan behandeling, aan genezing en aan een betere levenskwaliteit. Naast onderzoeksfinanciering stimuleren we de implementatie van humane meetmodellen en leefstijlgeneeskunde in het werkveld. Ook behartigen we de onderzoeksbelangen van gezondheidsfondsen en verbinden we partijen.

Onderzoeksvisie

Onze rol en ambities ten aanzien van onderzoek zijn vastgelegd in onze onderzoeksvisie. Dit vormt de basis voor onze activiteiten en beschrijft welke voorwaarden we aan onderzoek stellen. We hanteren de volgende uitgangspunten voor alle ziekteoverstijgende onderzoeksactiviteiten:

- impactvol;
- mensgerichte wetenschap;
- van maatschappelijke waarde.

Impactvol door implementatie van onderzoeksresultaten

Het voor de patiënt succesvol implementeren van onderzoeksresultaten in de praktijk, is een belangrijk thema binnen onze fondsoverstijgende activiteiten. Daarom hebben we tijdens onze jaarlijkse SGF-dag twee workshops aan dit onderwerp gewijd. Samen met een aantal leden hebben we geïnventariseerd welke vervolgstappen nodig zijn om ervaringen tussen de leden te delen en de implementatie van onderzoeksresultaten te bevorderen. Vooral het aanpassen en optimaliseren van de processen en protocollen rondom de onderzoeksfinanciering vergroot de kans op implementatie in de praktijk. In 2025 gaan we met deze inspanningen door.

Een succesvolle implementatie vereist dat het onderzoek aansluit bij de gehele doelgroep. Doelgroepparticipatie met oog voor diversiteit en inclusief onderzoek is daarom essentieel. In 2024 is een inspiratiesessie voor leden georganiseerd over diversiteit in onderzoek.

Openbaar toegankelijke onderzoeksresultaten

De gezondheidsfondsen zetten zich in voor het bevorderen van een gezond onderzoeksklimaat waarin onderzoeksresultaten openbaar toegankelijk zijn. Dit stelt onderzoekers in staat om kennis te delen en versnelt de ontwikkeling naar efficiënte en betaalbare behandelingen. In oktober 2024 is het standpunt "Open Science" geactualiseerd en [gepubliceerd](#).

Onderzoeksfinanciering

Samen met Topsector Life Sciences and Health (Health~Holland) financieren we wetenschappelijk onderzoek via de Publiek-Private Samenwerkingen (PPS) innovatieregeling binnen de programma's Humane Meetmodellen, Immunologie en Leefstijlgeneeskunde.

In 2024 is de PPS innovatieregeling en de bijbehorende procedure voor het verkrijgen van middelen gewijzigd. Vanaf dat jaar moeten de PPS middelen in competitie worden aangevraagd. De SGF heeft een aanvraag voor middelen ingediend, maar deze is niet gehonoreerd. In 2025 evalueren we dit proces en bepalen we de vervolgstappen/toekomstplannen voor ziekteoverstijgend onderzoek.

Politieke ontwikkelingen wetenschappelijk onderzoek

Kabinet Schoof heeft in 2024 enorme bezuinigingen aangekondigd op wetenschappelijk onderzoek en hoger onderwijs.

Nederland speelt op dit moment een belangrijke rol op het gebied van innovatie en wetenschappelijke

doorbraken, die bijdragen aan behandelingen voor infecties, levensbedreigende ziektes, levensverlenging of genezing. Ook kunnen we door innovatie en wetenschap steeds beter achterhalen hoe bepaalde ziekten ontstaan, voorkomen kunnen worden of juist vroegtijdig ontdekt worden, om de kans op genezing te vergroten.

Onze gezondheidszorg en de behandelingen voor allerlei ziekten en aandoeningen zouden zonder decennia aan investeringen in wetenschappelijk onderzoek niet op zo'n hoog niveau zijn.

Dit zal flink veranderen als de bezuinigingen op wetenschappelijk onderzoek worden doorgevoerd. Daarom hebben we onze [zorgen](#) hierover kenbaar gemaakt aan de Tweede en Eerste Kamer.

Huidige en toekomstige patiënten zullen de dupe worden van deze bezuinigingen. Dit zal er immers toe leiden dat de innovatiekracht

van Nederland afneemt en de internationale positie van Nederland als kennis- en innovatiekracht in het gedrang komt.

Onderzoekscentra in Nederland zullen merken dat onderzoekers en wetenschappers zich eerder in andere landen zullen vestigen waar wél ingezet wordt op innovatie. Die ontstane 'braindrain' is straks moeilijk te herstellen aangezien met de bezuinigingen het hele ecosysteem en de infrastructuur, ernstig worden beschadigd.

En dat terwijl elke euro die wordt geïnvesteerd in wetenschap zichzelf vier keer terugverdient door nieuwe behandelingen en technologieën die export en werkgelegenheid stimuleren.

In 2025 zal duidelijk worden of de begroting wordt goedgekeurd en afhankelijk van die besluitvorming zullen naar verwachting de eerste effecten zichtbaar worden.

Immunologie

Bij uiteenlopende ziekten speelt ontregeling van het immuunsysteem een cruciale rol, zoals bij infectieziekten, kanker, allergieën en auto-immuunziekten. Met het onderzoeksprogramma [Immunologie](#) beogen we voor zoveel mogelijk immunologische aandoeningen behandelingen op maat mogelijk te maken. In plaats van te focussen op een specifiek ziektebeeld, richt men zich op de achterliggende oorzaak: een verstoring in het immuunsysteem.

Lopende onderzoeksprojecten

In 2023 is het project [ImmuneHealthSeed](#) van start gegaan. Dit project onderzoekt de overeenkomsten van bepaalde auto-immuunziekten en hoe dit inzicht kan helpen voorspellen welke therapieën het meest effectief en duurzaam zijn. Dit vierjarige project bouwt voort op de resultaten van eerder door ons gefinancierde projecten [TIMID](#), [DC4Balance](#) en [Target2B](#). ImmuneHealthSeed is onderdeel van een overkoepelend

publiek-privaat samenwerkingsverband: ImmuneHealthXL, dat momenteel wordt vormgegeven.

Monitoring

Bij de monitoring van het project staan zowel de wetenschappelijke voortgang als de toepasbaarheid van de resultaten in de praktijk centraal. We stimuleren onderzoekers om doelgericht te werken en samenwerkingen te vormen met eindgebruikers van de ontwikkelde kennis zoals artsen, patiëntvertegenwoordigers en bedrijven. De monitoring vindt plaats door middel van een jaarlijkse voortgangsrapportage en het bijwonen van gebruikercommissievergaderingen met alle betrokken partijen.

In 2024 hebben we de eerste voortgangsrapportage ontvangen en als voldoende beoordeeld.

Leefstijl- geneeskunde

Leefstijlinterventies hebben een groot potentieel voor herstel, behandeling en verbetering van de kwaliteit van leven. Toch worden deze interventies nog beperkt toegepast. Om hier verandering in te brengen, hebben de samenwerkende gezondheidsfondsen, ZonMw en Topsector Life Sciences & Health (Health~Holland) in 2023 gezamenlijk het onderzoeksprogramma “Leefstijl in de zorg: effectiviteit en werkingsmechanismen” opgezet. Dit programma richt zich op de inzet van leefstijl als onderdeel van de geneeskundige behandeling van ziekten. Met dit programma financieren we onderzoek naar betere wetenschappelijke bewijsvoering en implementatie van leefstijlinterventies.

De samenwerkende gezondheidsfondsen zijn ook partner van de nationale Coalitie Leefstijl in de Zorg die tussen 2023-2025 werkt aan de missie om leefstijl integraal onderdeel te maken van de gezondheidszorg.

Lopende onderzoeksprojecten

In 2023 zijn 13 projecten gehonoreerd binnen twee ziekte-overstijgende thema's:

- onderzoek naar de effectiviteit van de inzet van leefstijl binnen de zorg;
- onderzoek naar generieke (biologische en/of gedrags-) werkingsmechanismen van leefstijl.

Deze projecten zijn in 2024 van start gegaan. De monitoring vindt plaats op basis van een jaarlijkse voortgangsrappportage en het bijwonen van gebruikercommissievergaderingen met alle betrokken partijen.

Startbijeenkomst “Leefstijl in de Zorg”

In september 2024 is een startbijeenkomst georganiseerd voor de gehonoreerde consortia. Deze bijeenkomst had als doel om verbinding tussen de projecten te stimuleren en inspiratie te bieden. Tijdens deze bijeenkomst hebben de consortia zich aan elkaar gepresenteerd en was er veel ruimte

voor interactie. Ook werd een workshop georganiseerd over hoe co-creatie met patiënten vorm te geven. Na de workshop hadden de projectleiders concrete handvatten om in hun projecten op een goede manier patiënten te betrekken.

Verbreding van activiteiten binnen het programma

In 2024 hebben de samenwerkende gezondheidsfondsen verkend of het programma kan worden verbreed naar aanvullende activiteiten binnen leefstijlgeneeskunde. Er is een systeem- en stakeholderanalyse

uitgevoerd op basis van onderzoek en interviews. Vervolgens is deze getoetst en verdiept in een co-creatiesessie. Uit deze analyse bleek dat de ervaring van de samenwerkende gezondheidsfondsen met systeemverandering (door bewustwording, normverandering en activatie) van aanvullende waarde kan zijn voor de lopende activiteiten in het veld. Daarom wordt in 2025 toegewerkt naar een gezamenlijke en gedragen visie op systeemverandering binnen leefstijlgeneeskunde.

Humane Meetmodellen

Veel gezondheidsonderzoek maakt gebruik van proefdiermodellen. Echter deze modellen blijken niet altijd goed voorspelbaar voor de mens. Humane meetmodellen nemen de mens als uitgangspunt en zijn bijvoorbeeld gebaseerd op humaan weefsel en humane data. De verwachting is dat deze modellen de situatie in de mens beter benaderen dan proefdiermodellen.

Op dit moment zijn humane meetmodellen voor veel onderzoeksvragen nog niet (voldoende) ontwikkeld of worden ze nog niet breed geaccepteerd door bijvoorbeeld autoriteiten of bedrijven. Om de ontwikkeling van humane meetmodellen te stimuleren, is het onderzoeksprogramma Humane Meetmodellen opgezet, in samenwerking met Topsector Life Sciences and Health (Health~Holland), NWO-domein Toegepaste en Technische Wetenschappen (TTW) en ZonMw. Daarnaast zijn we aangesloten bij de landelijke Transitie naar Proefdiervrije Innovatie.

Lopende onderzoeksprojecten

In 2024 hadden we twaalf lopende projecten binnen dit programma, waarvan er gedurende het jaar twee zijn afgerond. Alle projecten zijn gemonitord op basis van voortgangsrapportages en het bijwonen van gebruikercommissievergaderingen met alle betrokken partijen. De voortgang van alle projecten is goedgekeurd.

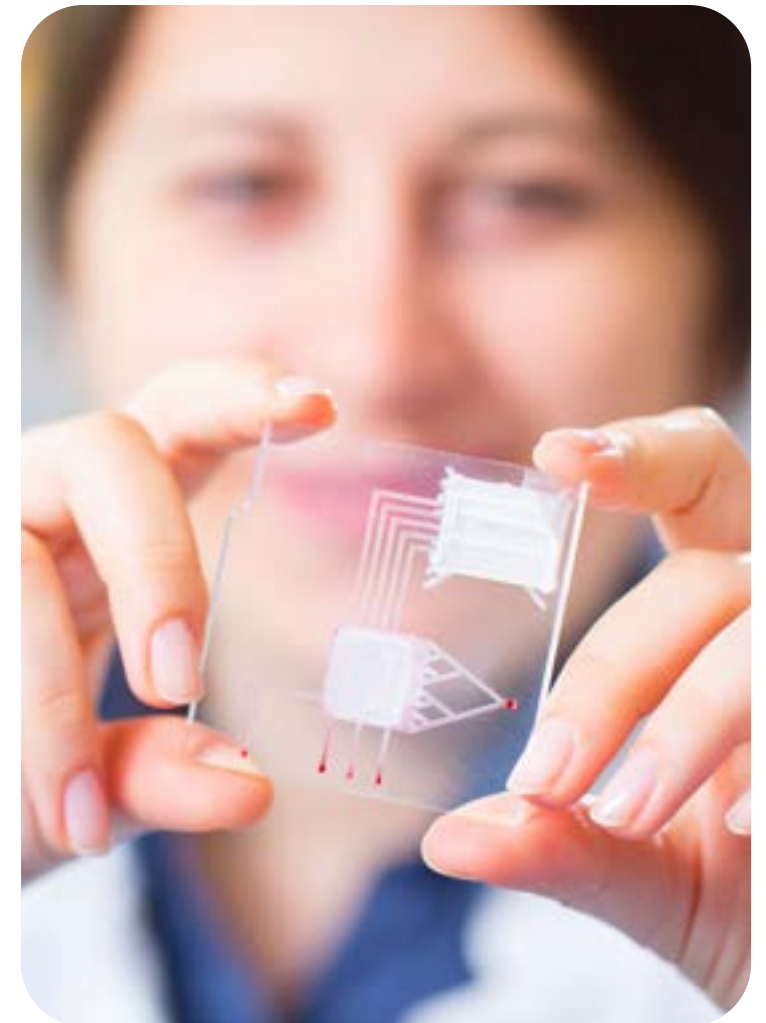
Vierde programmadag Humane Meetmodellen

In november vond de vierde programmadag Humane Meetmodellen plaats. Projectleiders en onderzoekers van de lopende projecten waren uitgenodigd om hun successen en uitdagingen te delen.

Het thema van deze dag was “**Kennisvalorisatie en -implementatie**”. Tijdens een inspirerende lezing en workshop over de vertaling van wetenschap naar bedrijfsleven werden de onderzoeksconsortia meegenomen in dit expertiseveld.

Nieuwe financieringsronde: Next steps in model development

In 2024 is een derde subsidieronde binnen dit programma geopend. Deze ronde richt zich op de doorontwikkeling van bestaande humane meetmodellen. Het doel is om innovaties die gebaseerd zijn op de mens een stap verder te brengen richting markttoepassing. De deadline voor indiening was oktober 2024, waarna de beoordelingsfase is gestart. De ingediende voorstellen worden beoordeeld op wetenschappelijke kwaliteit en utilisatie wetenschappelijke kwaliteit, toepasbaarheid en implementatie. Een multidisciplinaire groep van onafhankelijke experts voert de beoordeling uit. Deze beoordelingsfase loopt door in 2025, waarna de honoreringen bekend worden gemaakt.

Hanneke Molema

Programmadirecteur Coalitie Leefstijl in de Zorg, namens TNO. Hanneke studeerde gezondheids-wetenschappen en werkt al meer dan 20 jaar aan innovatievraagstukken in de gezondheidszorg.

Yvonne Spies

Programmadirecteur Coalitie Leefstijl in de Zorg, namens Patiëntenfederatie Nederland. Yvonne studeerde arbeids- en organisatiepsychologie en werkt al jaren met passie mee aan de transitie naar een gezonder Nederland.

“Leefstijl is de sleutel tot een gezonder leven”

zowel om ziekten te voorkomen als bij het behandelen van bestaande aandoeningen. Toch is leefstijlgeneeskunde nog lang geen vanzelfsprekend onderdeel van de zorg. De Coalitie Leefstijl in de Zorg, waarvan het collectief van samenwerkende gezondheidsfondsen één van de partners is, werkt aan een fundamentele verandering: leefstijl als vast onderdeel van de gezondheidszorg. We spreken met programmadirecteuren Yvonne Spies en Hanneke Molema over de uitdagingen, kansen en de weg naar een gezondere toekomst.

Leefstijl is belangrijk, in de zorg én daarbuiten

Hanneke: “In het Integraal Zorgakkoord (IZA) is vastgelegd dat er meer inzet moet komen op gezonde leefstijl in de zorg. Een gezondere leefstijl kan ervoor zorgen dat patiënten minder zorg nodig hebben, bijvoorbeeld minder medicatie of uitstel of afstel van operaties of minder consulten. Daarnaast geeft het patiënten meer energie en een betere kwaliteit van leven. Als we gezonder worden, is er ook meer gezond zorgpersoneel beschikbaar. Daarom is het zo ontzettend belangrijk dat dit gesprek in de zorg gevoerd wordt.

Uit peilingen blijkt dat patiënten zelf ook hun leefstijl willen bespreken met de zorgverlener, maar niet altijd weten hoe. Vaak verwachten ze dat de dokter het initiatief neemt. Als dat niet gebeurt, denken ze dat het niet belangrijk is. Onze boodschap is simpel: begin dat gesprek gewoon en geef antwoord op de vraag ‘dokter wat kan ik zelf doen?’ “

Systeemtransitie nodig

Yvonne: “Ons huidige zorgsysteem is nu helaas nog vooral gericht op ziekte: verrichtingen en behandelingen staan centraal, terwijl preventie en gezondheid vaak een beperkte plek krijgen. Door de hoge werkdruk, de korte consulttijden en onvoldoende handelingsperspectief is het voor zorgprofessionals lastig om aandacht aan leefstijl te besteden. Niet omdat ze dat niet willen, maar omdat

het praktisch vaak gewoon niet lukt. Tegelijkertijd groeit de druk op het zorgsysteem en zien we dat verandering noodzakelijk is.

“We vinden het belangrijk te laten zien wat er al wél kan op het gebied van leefstijl.”

Om leefstijl integraal onderdeel te maken van de zorg, versnelt en versterkt de Coalitie de ontwikkeling van betrouwbare informatie en tools voor patiënten en professionals. We helpen verder bij het harmoniseren van leefstijl in richtlijnen en geven zicht op hoe financiering geregeld is. Ook werken we aan leefstijl als onderdeel van elke zorgopleiding en van bijscholing en we werken aan een kennisinfrastructuur waarin alle relevante actoren samenwerken om kennishiaten op te lossen.

Voor alles wat we doen geldt dat samenwerking cruciaal is en voor impact zorgt. Een mooi voorbeeld daarvan is de opkomst van leefstijlketten in ziekenhuizen. Veel ziekenhuizen wilden hiermee aan de slag, maar liepen tegen dezelfde vragen aan. Wij hebben ze bij elkaar gebracht en samen met hen een handreiking geschreven hoe je een loket kunt opzetten, vertelt Yvonne.

Samen impact hebben

Yvonne: “Het realiseren van een systeemverandering kost tijd, maar het is cruciaal. De samenwerkende gezondheidsfondsen spelen hierin een belangrijke rol. Zij zijn niet alleen partner in de Coalitie, maar financieren ook dertien projecten vanuit een ZonMw-programma dat nieuwe kennis en onderzoek stimuleert.

Daarnaast werken ze in de coalitie zelf mee aan de werkagenda en leveren ze een bijdrage aan team Onderzoek en team Patiënten. Dat maakt de samenwerking waardevol en breed. Daarnaast vind ik het sterk dat SGF inzet op het brede perspectief: het realiseren van een gezonde leefomgeving, waarin de gezonde keuze de makkelijkste en goedkoopste is.

Leefstijlgeneeskunde: van Bijzaak naar Basiszorg

Hanneke: “De waarde van gezondheid en een gezondere leefstijl voor en in de zorg, wordt steeds vaker erkend. Toch is er nog heel veel werk te doen. We hopen dat de GezondheidsTop die de gezondheidsfondsen gaan organiseren een echte game-changer wordt om nog breder maatschappelijk bewustzijn te creëren. Niet alleen voor leefstijl in en vanuit de zorg maar ook voor een gezonde leefomgeving”.

Yvonne: “Onze droom? Dat leefstijl over tien jaar een vanzelfsprekend onderdeel is van de zorg. Niet als los

gespreksonderwerp, maar als integraal onderdeel van hoe we naar gezondheid kijken. En dat de zorg daarin niet op zichzelf staat maar juist onderdeel is van de gezondere leefomgeving”.

“Onze droom? Dat leefstijl over tien jaar een vanzelfsprekend onderdeel is van de zorg.”

Hanneke Molema

Programmadirecteur
Coalitie Leefstijl in de Zorg

Yvonne Spies

Programmadirecteur
Coalitie Leefstijl in de Zorg

GEZAMENLIJKE
PROGRAMMA'S

Kwaliteit van Leven

64

Goed werkgeverschap

66

Bewustwording op de werkvloer

68

Practice what we preach

Goed werkgeverschap

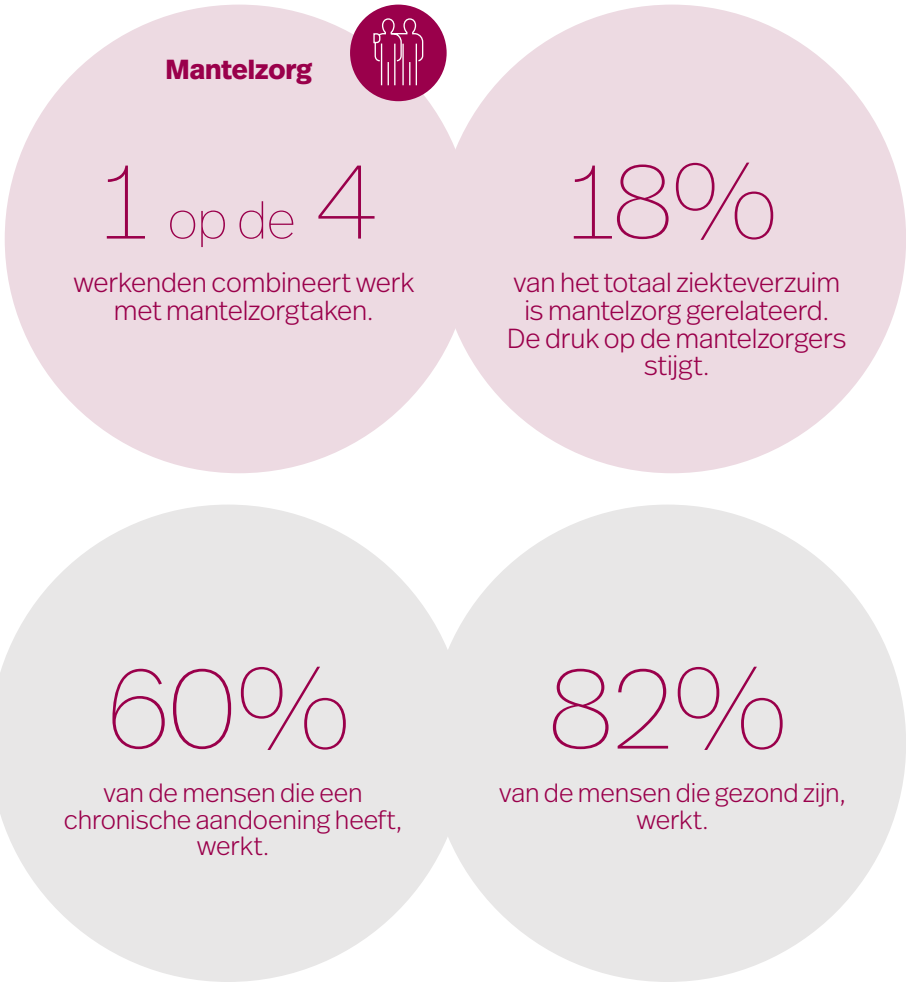
Een betekenisvol leven en participeren in de samenleving

Kwaliteit van leven draait in essentie om een betekenisvol bestaan en actieve deelname aan de samenleving. Meedoen en passend werk hebben, speelt hierin een belangrijke rol en draagt bij aan de (ervaren) gezondheid. Helaas toont onderzoek aan dat mensen met een chronische aandoening minder vaak werk hebben. Daarnaast ervaren werkenden met een mantelzorgrol steeds meer druk door een tekort aan zorgpersoneel.

Om hier verandering in te brengen, investeren wij gezamenlijk in het programma Kwaliteit van Leven. Ons doel is de ervaren kwaliteit van leven te verhogen voor onze achterban: mensen met een chronische aandoening of mantelzorgrol.

Goed werkgeverschap en een steunende werkomgeving
Onze ambitie is dat in 2030 meer mensen met een chronische aandoening of mantelzorgrol werk hebben dat bijdraagt aan hun kwaliteit van leven. Werk dat energie geeft, binnen een gezonde werkomgeving waar openheid heerst over gezondheidsuitdagingen en zorgtaken.

Wij geloven dat goed werkgeverschap, gecombineerd met een steunende werkomgeving, winst oplevert voor iedereen. Het is niet alleen van persoonlijke waarde voor de werknemer, maar heeft ook een brede maatschappelijke en economische impact.

Bewustwording op de werkvloer

De berichten over personeels-tekorten stapelen zich op. Uit het werkgeversonderzoek van Ipsos I&O (april 2024), in opdracht van de gezondheidsfondsen, blijkt dat werkgevers zich vooral zorgen maken over het niet kunnen vervullen van vacatures en het uitvallen van personeel.

Medewerkers met een chronische aandoening en/of mantelzorgrol die uitvallen, vormen dan ook een grote uitdaging voor werkgevers. Toch is er weinig bewustzijn en urgentie rondom het behoud en de inzetbaarheid van deze groepen. Dat komt mede doordat deze mensen op de werkvloer en in de maatschappij vaak onzichtbaar zijn. Hierdoor worden hun aantallen en impact onderschat.

Bewustwording is de eerste stap naar verandering. Dit begint met het bespreekbaar maken van gezondheids- of mantelzorguitdagingen op het werk. Veel werknemers durven hun situatie niet aan te kaarten uit angst voor negatieve gevolgen of omdat ze het privé willen houden. Tegelijkertijd baseren werkgevers hun beslissingen vaak op aannames en vooroordelen over inzetbaarheid. Beide factoren kunnen ervoor zorgen dat de situatie vaak onzichtbaar blijft, totdat het te laat is.

Om ervoor te zorgen dat iedereen die wil en kan werken, ook daadwerkelijk kan (blijven) meedoen, moeten we het stigma verschuiven van **'onzichtbaar en afwijkend'** naar **'zichtbaar en genormaliseerd'**. Het moet veilig en vanzelfsprekend zijn

“Heel goed dat dit geadresseerd wordt. Bespreekbaar maken is heel belangrijk.” (werkgever)

“Goed dat mensen hier meer over na gaan denken en met elkaar gaan praten. Zo komt er wederzijds begrip en kan er gekeken worden naar wat wél mogelijk is.” (werknemer met een chronische aandoening)

“Dat de gezondheidsfondsen zich verenigen om deze boodschap duidelijk te maken, dat maakt het krachtig. Hoe meer steun, hoe beter.” (werkgever)

om over ziekte- of zorguitdagingen te praten en werk aan te passen aan de mens, in plaats van andersom.

Onderzoek onder de communicatie-doelgroep toont aan dat zowel werknemers als werkgevers het belangrijk vinden dat de gezondheidsfondsen zich hiervoor inzetten. Het jaar 2024 stond in het teken

van de voorbereiding van onze oproep aan werkend Nederland om in 2025 aandacht te vragen voor dit enorm onderbelichte onderwerp. Als collectief van gezondheidsfondsen willen we samen met onze partners een krachtig signaal afgeven en structurele verandering stimuleren.

Practice what we preach

Hoe doen wij het zelf als gezondheidsfondsen als het gaat om medewerkers met een chronische aandoening of mantelzorgrol? Binnen het programma zijn we hiermee als gezondheidsfondsen zelf aan de slag gegaan. Practice what we preach is opgezet als een leerproces waarin we onderzoeken wat al goed gaat en waar kansen voor verbetering liggen.

Een belangrijke stap hierin was de oprichting van de Themagroep Human Resources in 2023. Deze groep waarin HR-medewerkers van verschillende gezondheidsfondsen zijn vertegenwoordigd, wisselt actief kennis en ervaringen uit over goed werkgeverschap voor medewerkers met een chronische aandoening en/of mantelzorgrol. In 2024 hebben wij extra aandacht besteed aan mentale gezondheid op de werkvloer.

Samen met de Themagroep HR en directeur-bestuurders van de gezondheidsfondsen hebben we de ambitie geformuleerd om in 2028 de beste werkplek te zijn voor onze eigen achterban. Om dit doel te bereiken is in 2024 het plan van aanpak *'Practice what we preach'* ontwikkeld. Daarnaast werken we als gezondheidsfondsen aan een handreiking om *'Practice what we preach'* concreet toe te passen binnen onze eigen organisaties. Zo zetten we niet alleen stappen voor onze medewerkers, maar kunnen we ook tips en handvatten bieden aan de rest van werkend Nederland.

.....
Voor een overzicht van de gebruikte bronnen kunt u contact opnemen met secretariaat@gezondheidsfondsen.nl

“Bij KWF willen we een werkomgeving bieden waar begrip en ruimte is voor een diversiteit aan medewerkers. Aandacht voor medewerkers met een chronische aandoening en/of mantelzorgrol is daarmee onderdeel van hoe wij als organisatie willen werken. De uitwisseling tussen gezondheidsfondsen in de Themagroep HR helpt ons als werkgevers om van elkaars ervaringen te leren, bewustwording te creëren en best practices te delen. (Emelie Roest Crollius, Lead Mens & Organisatie KWF)”

Maaïke Faber

Is namens KWF deelnemer aan de klankbordgroep Kwaliteit van Leven. Als ervaringsdeskundige zet zij zich in om meer begrip te creëren voor de dilemma's rondom werken en langdurig ziek zijn.

“Een wereld van verschil.”

Dat er een wereld van gezonde mensen en een wereld van zieke mensen bestaat, en dat die werelden soms mijlenver uit elkaar liggen, ondervond Maaïke aan den lijve toen ze borstkanker kreeg. Ze onderging een intensief traject van behandelingen en genas gelukkig. Nu is ze weer volop aan het werk, maar dat ging niet zonder slag of stoot. Ze vertelt over de uitdagingen die ze tegenkwam in haar reïntegratietraject en deelt waardevolle tips voor werkgevers.

Maaïke: “Ik was altijd fanatiek, enthousiast en gedreven in mijn werk, totdat mijn wereld stilviel door de diagnose borstkanker. Er volgde een intensief traject met een operatie en behandelingen. In die periode lag mijn focus volledig op mijn gezin en mijn gezondheid en kwam werk op de achtergrond te staan, terwijl werk eerst zo’n groot deel van mijn leven en identiteit had uitgemaakt; al met al was het een vreemde ervaring.

Toen de behandelingen waren afgerond en ik me beter voelde, brak het moment aan om te reïntegreren. Ik was ontzettend blij dat ik weer aan het werk kon en dacht er ook vrij makkelijk over, maar

“mijn manager en ik hebben dit traject onderschat.”

We liepen tegen verschillende obstakels aan en moesten zoeken naar manieren om elkaar goed te blijven begrijpen. Deze ervaring heeft me laten inzien hoe belangrijk goede communicatie is.

Het is ook een van de redenen dat ik deelneem aan de klankbordgroep voor het programma Kwaliteit van Leven dat zich inzet voor een hogere kwaliteit van leven voor mensen met een chronische aandoening of mantelzorgrol. Meedoen in de samenleving en passend werk hebben, is daarbij heel belangrijk voor de (ervaren) gezondheid. Iets wat ik aan den lijve heb ondervonden.

De klankbordgroep Kwaliteit van Leven bestaat uit vertegenwoordigers van mensen met een chronische aandoening en/of mantelzorgrol. De doelgroep-vertegenwoordigers werken nauw samen met de verschillende medewerkers uit het projectteam. Ze geven feedback en advies ten aanzien van de plannen. Ook delen zij inzichten vanuit ervaringen van zichzelf en anderen met soortgelijke situaties.

Werk kan een houvast zijn
“Voor iedereen die ziek is (geweest) geldt denk ik hetzelfde: werk kan echt een houvast zijn waaraan je je kunt optrekken, een boei in turbulente tijden. Het is heel belangrijk om dat te kunnen behouden, zeker wanneer er al zoveel onzekerheden zijn. Daarom vond ik tijdens mijn reïntegratietraject het volgen van het proces conform Wet Verbetering Poortwachter één van de moeilijkste aspecten. Deze wet regelt de stappen tijdens het ziekteproces, van ziekmelding tot herstel en terugkeer naar werk. Hoewel ik begrijp dat die wet er is, voelden de vastgestelde stappen die ondernomen moesten worden soms kwetsend en zakelijk. Na één jaar ziek te zijn geweest en vol vertrouwen mijn werk te willen hervatten, kreeg ik te maken met de consequenties van allerlei regelgeving. Zo ook de optie om bij een andere werkgever en in een andere functie te reïntegreren. Dat kwam hard aan. Juist omdat ik me weer goed voelde en klaar was om mijn oude functie op te pakken. Ondanks dat ik wist dat dit wettelijk zo ingeregeld was, voelde het oneerlijk en emotioneel zwaar.

Samen onderzoeken wat werkt
“Ik merkte tot mijn verbazing hoe vaak mensen in mijn omgeving vertelden dat hun reïntegratietraject niet altijd soepel verliep. Sommigen gaven aan een andere baan te hebben gezocht omdat het proces voor hen te uitdagend was. Ik denk dat dit deels komt doordat reïntegratie een complex en persoonlijk proces is, waarbij zowel de werknemer als de leidinggevende hun weg moeten vinden. De soms lastige gesprekken die bij een reïntegratietraject horen, vragen aan beide kanten om andere vaardigheden, zoals bijvoorbeeld een empathische gesprekshouding en het kwetsbaar durven opstellen.

Er zou meer aandacht moeten zijn voor deze menselijke kant van het proces, met ruimte om samen te onderzoeken wat werkt. Extra begeleiding en ondersteuning kunnen zowel de werknemer als de leidinggevende helpen om dit traject beter te doorlopen. Tijdens mijn eigen reïntegratietraject had ik graag meer regie gehad en samen met mijn leidinggevende bepaald hoe we het proces zouden vormgeven. In plaats daarvan voelde het soms protocolmatig en rigide, terwijl mijn behoeften voortdurend fluctueerden. Soms verlangde ik juist naar contact en betrokkenheid, terwijl ik op andere momenten liever met rust werd gelaten. Het zou geholpen hebben als we vanaf het begin samen hadden afgestemd hoe we het traject wilden inrichten, met tussentijdse evaluatiemomenten om bij te sturen waar nodig.

“Het komt erop neer dat je samen een oplossing zoekt, zelfs als je niet weet hoe dat eruitziet.”

Met mijn deelname aan de klankbordgroep hoop ik meer bewustzijn rond deze processen te creëren en verbeteringen aan te reiken, zodat men meer kans heeft op reïntegratie in hun eigen baan, als ze dat het liefst willen.

Maaïke Faber
namens KWF deelnemer aan de klankbordgroep Kwaliteit van Leven

GEZAMENLIJKE
PROGRAMMA'S

Samenwerking Infectieziekten

- 76 Samenwerking
- 78 Ambities en mijlpalen
- 80 Stimuleren van onderzoek

Krachten
bundelen om
de impact van
infectieziekten te
beperken

Infectieziekten veroorzaakt door bacteriën, virussen, schimmels of parasieten vormen een groeiend probleem voor onze samenleving en gezondheidszorg. De dreiging neemt toe door nieuwe ziekteverwekkers, toenemende antimicrobiële resistentie (AMR) en een groeiende groep mensen met een kwetsbare gezondheid. Zonder ingrijpen leidt dit tot overbelasting van de zorg, een lagere levensverwachting en tot een groter risico dat zelfs eenvoudige infecties levensbedreigend worden.

Wij geloven dat de stem van de patiënt cruciaal is om de aanpak van infectieziekten en AMR te verbeteren en te versnellen. We hebben oog voor de uitdagingen binnen de Nederlandse gezondheidszorg en willen van meerwaarde zijn voor bestaand beleid en bestaande instanties, zowel nationaal als internationaal.

Samen maken we het verschil

Om de maatschappelijke en persoonlijke impact van infectieziekten en antimicrobiële resistentie te beperken, bundelen we de krachten met partners uit het veld en zoeken we actief de samenwerking op. Wij verbinden professionals, patiënten en beleidsmakers op het terrein van preventie, diagnostiek, behandeling, voorlichting en onderzoek. Patiënten en mensen met een kwetsbare gezondheid staan centraal in onze aanpak. Samen zorgen we ervoor dat infecties minder vaak levensbedreigend worden en dat iedereen kan rekenen op passende zorg bij een infectieziekte of antimicrobiële resistentie.

Na de kwartiermakerfase, is het programma 'Infectieziekten en AMR' vanaf oktober 2024 verdergegaan onder de naam 'Samenwerking Infectieziekten', een initiatief van de Nederlandse Vereniging van

Internist-Infectiologen (NVII), de Nederlandse Vereniging van Medische Microbiologie (NVMM) en samenwerkende gezondheidsfondsen (SGF), met steun vanuit de Immunis Foundation.

In 2024 hebben we gebouwd aan de organisatie van Samenwerking Infectieziekten. Een bestuur met vertegenwoordigers van samen-

werkende partijen is gevormd en een patiëntenpanel is opgericht. Daarnaast hebben we expertgroepen samengesteld en medewerkers aangetrokken om onze ambities te realiseren. We ontwikkelden een huisstijl, eigen [website](#), LinkedIn-kanaal, en een introductievideo. In oktober 2024 traden we actief naar buiten als Samenwerking Infectieziekten.

Samenwerking Infectieziekten

Onze ambities en mijlpalen

Bewustzijn vergroten en draagvlak creëren

Het is belangrijk dat mensen zich bewust zijn van de impact van infectieziekten en toenemende dreiging van AMR. Wij richten ons in eerste instantie op het beschermen van mensen met een kwetsbare gezondheid. Zij hebben een verhoogd risico op infecties en resistentieproblematiek.

Begin 2024 hebben we een communicatiestrategie ontwikkeld voor de periode tot en met 2025. Om gezondheidsfondsen goed te betrekken en kennis te delen, organiseerden we een kennisworkshop tijdens de jaarlijkse SGF-dag. Daarnaast brachten we de kennis van Nederlanders over schimmelinfecties in kaart en werkten we met verschillende fondsen aan een [vaccinatiestandpunt](#), dat werd aangenomen in de algemene ledenvergadering van de samenwerkende gezondheidsfondsen.

Patiënten kregen een stem door hun verhalen onder de aandacht te brengen, waardoor de persoonlijke impact van infectieziekten zichtbaar werd. Ook binnen de politiek

brachten we medische preventie onder de aandacht; tijdens Kamerdebatten benadrukten we het belang, stelden we kritische vragen en we dienden een petitie in. Daarnaast gingen we in gesprek met het Ministerie van VWS over een gezamenlijke publiekscampagne binnen het Nationaal Actieplan AMR.

Verbeteren van zorg

Het realiseren van passende zorg voor infectieziekten is van groot belang. Wij zetten ons in voor betere preventie, diagnostiek, behandeling en nazorg. Hiervoor stellen wij een verbeteragenda op, brengen bestaande initiatieven bij elkaar en versnellen innovatieve ontwikkelingen.

In 2024 startten we met een uitgebreide analyse van de behoeften binnen het zorgveld. Wat is nodig om de zorg voor infectieziekten effectiever, toegankelijker en toekomstbestendiger te maken? Met de inzichten uit gesprekken met ervaringsdeskundigen, zorgprofessionals en stakeholders, en toetsing bij ons patiëntenpanel en de expertgroep, ontwikkelden we een concept lobbyagenda en een

dynamische verbeteragenda. Deze agenda vormt de basis voor concrete verbeterprojecten. Na een zorgvuldige prioritering worden de meest impactvolle en kansrijke initiatieven verder uitgewerkt voor realisatie en fondsenwerving.

Meer inzicht in omvang, ernst en ziektelast

In Nederland ontbreekt het op dit moment aan een volledig overzicht van de omvang en ernst van infectieziekten. Hoewel verschillende partijen monitoren op deelgebieden, blijft het inzicht versnipperd. Daarom werken wij aan een monitoringsysteem dat waardevolle inzichten oplevert. Door deze data te combineren met bestaande registraties, kijken we vervolgens waar mogelijkheden liggen voor verbeteringen in zorg en onderzoek.

In 2024 hebben we de informatiebehoefte van experts, gebruikers en patiënten geïnventariseerd en samen een advies opgesteld voor een minimale versie van de monitor. Op basis hiervan is besloten te starten met een monitor die de aantallen infectieziekten zichtbaar maakt via een landelijke kaart.

Stimuleren van onderzoek

Wij werken aan een basis-infrastructuur voor onderzoek waarin microbiologische laboratoriuminformatie en patiëntengegevens ge-anonimiseerd kunnen worden gecombineerd. Deze landelijk te gebruiken infrastructuur kan in de toekomst onderzoek naar infectieziekten en AMR versnellen en verbeteren.

In 2024 gaven we in samenspraak met diverse stakeholders verder vorm aan de (inter)nationale afstemming op het gebied van standaardisatie ten behoeve van primair en secundair gebruik van microbiologie data. We richtten de benodigde infrastructuur technisch in en brachten partijen samen om een stappenplan te maken om microbiologie data te ontsluiten voor ons 1e pilotproject: **Bioticabarometer**. Dit project richt zicht op beter inzicht in antibiotica-gebruik bij pasgeborenen.

Inbreng van patiënten
De stem van patiënten met infectieziekten en resistentieproblemen wordt vaak onvoldoende gehoord. Daarom hebben we een patiënten- en burgerpanel opgericht, bestaande uit ervaringsdeskundigen op het gebied van infectieziekten en AMR. Dit panel fungeert als adviesraad en helpt professionals om beleid, onderzoek, communicatie en zorg verder te verbeteren.

Eind 2024 waren 18 leden actief in het patiëntenpanel. Het panel is divers en representatief samengesteld, kwam vijf keer bijeen en bracht twaalf adviezen op verzoek uit. Daarnaast werd het panel betrokken bij de ontwikkeling van de zorgverbeteragenda. Om proactiever en gericht te adviseren, is gestart met het opstellen van een toekomstagenda.

Samen met panelleden overhandigden we een petitie aan leden van de Tweede Kamer om infectieziekten en AMR onder de aandacht te brengen.

Met deze aanpak bouwen we aan een toekomst waarin infecties minder impact hebben op de gezondheid van mensen en waarin passende zorg altijd beschikbaar is.

.....
*Antimicrobiële middelen zijn stoffen die de groei van micro-organismen, zoals bacteriën, virussen, schimmels en parasieten, remmen of doden.

.....
**Voor een overzicht van de gebruikte bronnen kunt u contact opnemen met secretariaat@gezondheidsfondsen.nl

Over de vereniging

- 84
De organisatie
- 86
Platform- en netwerkfunctie
- 88
Kennissuitwisseling

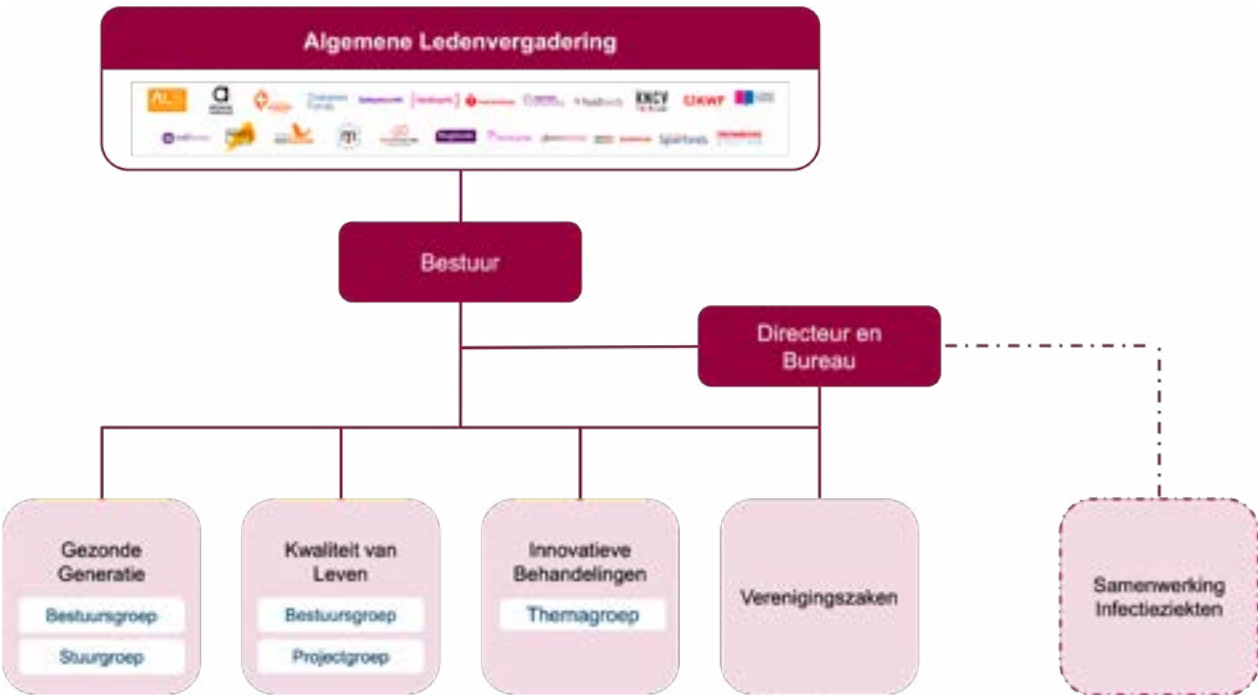

De organisatie

Het collectief van samenwerkende gezondheidsfondsen bestaat uit 23 leden (eind 2024).

Door de inzet van de medewerkers van de fondsen en het ondersteunende bureau kan de Vereniging Samenwerkende Gezondheidsfondsen haar ambities waarmaken. De organisatie zag er in 2024 als volgt uit:

De algemene ledenvergadering is het hoogste orgaan van de vereniging. Hier worden door de directies van de leden besluiten genomen over de koers en strategie van de vereniging. Met het mandaat van de leden bestuurt het bestuur de vereniging.

Het bestuur

Het bestuur bestond eind 2024 uit:

- Hans Schirmbeck (voorzitter)
- Diena Halbertsma (vicevoorzitter en portefeuillehouder Gezonde Generatie)
- Petra Bongaarts (penningmeester)
- Gerjoke Wilmink (portefeuillehouder Kwaliteit van Leven)
- Joost Wijnhoud (algemeen bestuurslid)
- Agnes Gebhard (portefeuillehouder Innovatieve Behandelingen)

SGF-bureau

Eind 2024 had het bureau van de samenwerkende gezondheidsfondsen 26 medewerkers in dienst (22,8 fte) met een flexibele schil daaromheen van freelancers (6,55 fte). Het bureau ondersteunt de gezondheidsfondsen in de beleidsbepaling en uitvoering van de gezamenlijke programma's. Mark Monsma vervult de directeurspositie.

Voor de samenwerking infectieziekten (SIZ), die door een externe partij wordt gefinancierd, fungeert het SGF-bureau als back office. Voor SIZ zijn 3 medewerkers in dienst (2,2 fte) en werken 5 freelancers (1,4 fte).

Platform en netwerkfunctie

Het bureau van de samenwerkende gezondheidsfondsen faciliteert de samenwerking tussen de leden via diverse themagroepen, klankbordgroepen, stuurgroepen en werkgroepen:

- **Themagroepen** hebben een structureel karakter en bieden een platform voor kennis-uitwisseling over vraagstukken die alle fondsen raken.
- **Stuurgroepen** geven sturing aan de programma's.
- **Klankbordgroepen** geven advies t.a.v. programma's.
- **Werkgroepen** hebben een tijdelijk karakter en zijn opgericht voor de uitvoering van specifieke tijdelijke opdrachten. Veel werkgroepen gebruiken de themagroepen als klankbord.

Themagroep 'Onderzoek'

De Themagroep 'Onderzoek' bestaat uit afgevaardigden van alle leden die zich bezighouden met onderzoek en onderzoeksfinanciering. Zij komen regelmatig bij elkaar en delen en ontwikkelen kennis ten behoeve van zowel de afzonderlijke als gezamenlijke activiteiten van de gezondheidsfondsen.

Het bureau van de samenwerkende gezondheidsfondsen vertegenwoordigt de leden in diverse externe gremia over onderzoek- en onderzoeksfinanciering op het gebied van gezondheid, waaronder:

- Klankbordgroep Horizon Europe Cluster Health
- KIC partner van Topsector Life Sciences and Health
- Stuurgroep van HealthRI
- Partnerprogramma Transitie Proefdiervrije Innovatie (TPI)
- Nationale coalitie Leefstijl in de Zorg

Themagroep 'Patiëntenparticipatie'

Het collectief van gezondheidsfondsen zet zich in voor een samenleving waarin mensen langer gezond leven en patiënten de best mogelijke behandeling krijgen. Het betrekken van het patiëntenperspectief is daarbij essentieel. De Themagroep 'Patiëntenparticipatie' vervult een aanjaag-, advies- en inspiratiefunctie op het gebied van patiëntenparticipatie.

Themagroep 'HR'

Als onderdeel van het Programma Kwaliteit van Leven is in 2023 de Themagroep Human Resources opgericht. Deze groep waarin

Human Resource-medewerkers van verschillende gezondheidsfondsen zijn vertegenwoordigd, wisselt actief kennis en ervaringen uit over goed werkgeverschap voor medewerkers met een chronische aandoening en/of mantelzorgrol. Het doel is om binnen de eigen organisaties verder invulling te geven aan goed werkgeverschap volgens het principe *'Practice what we preach'*.

Platform SGF Jong

Een groep medewerkers heeft in 2023 het platform SGF Jong op-

gericht. Dit platform biedt jonge fondsmedewerkers (richtlijn <35 jaar, maar iedereen is welkom) gelegenheid om elkaar te ontmoeten en zich samen te ontwikkelen. In 2024 werden drie activiteiten georganiseerd, gericht op:

- ontwikkeling van professionele vaardigheden;
- inhoudelijke verdieping;
- sociale (ver)binding.

Eind 2024 waren ruim 90 medewerkers van 15 gezondheidsorganisaties aangesloten bij het platform SGF Jong.

Kennisuitwisseling gezondheids- fondsen

Om medewerkers van alle gezondheidsfondsen op de hoogte te houden van gezamenlijke activiteiten, werden in 2024 zes Nieuwsupdates verstuurd. Daarnaast ontvingen directeur-bestuurders specifieke updates van de directeur van het bureau.

In 2024 vonden de volgende bijeenkomsten plaats:

Bestuurlijke overleggen: vier bestuursvergaderingen, twee ledenraadplegingen en twee Algemene Leden Vergaderingen

Themagroepbijeenkomsten: reguliere bijeenkomsten van de themagroepen 'Onderzoek', 'HR' en

'Patiëntenparticipatie', met focus op kennisuitwisseling en verbinding.

Programma- en projectoverleggen: het hele jaar door besprekingen van stuur- en werkgroepen binnen de verschillende programma's en projecten.

Op 17 juni 2024 kwamen de gezondheidsfondsen samen in Hotel Gooiland, Hilversum. Tijdens deze bijeenkomst presenteerden we ons manifest aan de buitenwereld en kondigden we de organisatie van een **Nationale GezondheidsTop** aan.

samenwerkende gezondheidsfondsen

Stationsplein 139 (2e etage), 3818 LE Amersfoort

secretariaat@gezondheidsfondsen.nl